

دوفصل نامه داخلی انجمن یوز پلنگ ایرانی

شماره ۲۰ (سری جدید)

نیمه دوم ۱۳۹۳

۵۰۰۰ تومان

۳۲ صفحه

بهنانه

آرش، منتخب BBC wildlife

معرفی کارگاه "زمین، سیاره زنده"

پروژه پایش، برگزیده IUCN

نایندگان، آفریقای کوچک

یوزو یا منگوله گوش

خرید برای حفاظت از حیات وحش

خرید آنلاین در:

shop.wildlife.ir

+۲۱-۸۸۰۰۵۹۲۶

فهرست مطالب

۲	یادداشت سردبیر
۲	یوزپلنگ ایرانی، از گونه ای ناشناخته تا نماد ملی
۶	آرش، منتخب BBC Wildlife
۸	کارگاه «زمین، سیاره زنده»
۱۰	حضورهای بین المللی
۱۱	داغ ترین ها!
۱۲	چیت بال، یوزپلنگ فوتبالیست
۱۴	یوزو یا منگوله گوش!
۱۸	چه خبر از یوزپلنگ ها؟
۱۹	رویکردی نو در اجرای پروژه های پژوهشی
۲۰	کمپین پرواز برای نجات فریدونکنار
۲۲	گزارش برنامه «آب برای یوزها»
۲۳	یحیی ۲ کلید خورد
۲۴	نابیندان، آفریقای کوچک
۲۶	عروسی یوزپلنگی - اخبار انجمن
۲۷	پروژه پایش یوزپلنگ، برگزیده IUCN
۲۸	بازدید از پارک ملی تندوره
۲۹	پوستر اینفوگرافیک پلنگ ایرانی
۳۰	مشارکت جوامع محلی در پروژه درفک
۳۱	معرفی کتاب و فیلم

یوزنامه خبرنامه داخلی انجمن یوزپلنگ ایرانی است که برای اطلاع رسانی پیرامون فعالیت های این انجمن درباره یوزپلنگ و سایر گونه های حیات وحش و مسائل محیط زیست کشور تهیه و توزیع می گردد. مخاطبان این خبرنامه را اعضای انجمن، دانشجویان، اساتید، کارشناسان، مدیران، محیط بانان و علاقمندان محیط زیست تشکیل می دهند.

سردبیر: محمد گائینی
صفحه آرا: نرگس محمودیان
عکس روی جلد از: علی حسن پور
همکاران این شماره:

صفور ازواران حسینی، احسان محمدی مقانکی، ریحانه روحی، علی رضا خسروی، حمیرا محب علی، سولماز پروین، عطیه تک تهرانی، مرتضی اسلامی دهکردی، فتح اله امیری، علی حسن پور، نوید قلی خانی، پویان بهنود، احسان جنتی، بهنام قربانی، علی گلشن، آرش محرمی، حسین اکبری فیض آبادی، مهدی جلالپور، پرویز شجاعی پارسا، آرش مودی و رویا قناعت باجگیرانی ویراستار: مانلی شیرگیری

با تشکر از:

محمد صادق فرهادی نیا، علی رضا هاشمی، بهزاد زادهوش، امید طاری فرد، رضا علی اصل، علی رضا خلیلی، محمد علی رضوانی، مرتضی پور میرزایی، خاطره توانا، محمد علی الله قلی، احمد بحری، سارا سلطانی نسب، هادی ذهبی، اکرم میرضایی، نادره توانا و شیرین شایسته چاپ: گروه صنعتی ایران خودرو

انجمن یوزپلنگ ایرانی یک سازمان غیردولتی زیست محیطی، مستقل و غیرانتفاعی است که از سال ۱۳۸۰ برای حفظ آخرین بازمانده های یوزپلنگ ایرانی فعالیت می کند. اهداف این انجمن عبارتند از:

- (۱) مطالعه و پژوهش در مورد حیات وحش، به ویژه یوزپلنگ و زیست بوم های مرتبط با آن.
- (۲) تنویر افکار عمومی به منظور ارتقای سطح آگاهی جامعه در مورد محیط زیست، حیات وحش و یوزپلنگ.
- (۳) حفاظت از حیات وحش، به ویژه یوزپلنگ و زیستگاه های آن.

برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد انجمن و فعالیت های آن با ما تماس بگیرید.

تلفکس: ۸۸۰۰۵۹۲۶ (۰۲۱)

وب سایت: www.wildlife.ir

پست الکترونیک: info@wildlife.ir

نشانی پستی: تهران، صندوق پستی ۱۴۱۵۵-۸۵۴۹

نشانی دفتر: تهران، خیابان کارگر شمالی، روبروی مرکز قلب، خیابان شکراله،

پلاک ۱۳۴، طبقه دوم، واحد ۵

انجمن یوزپلنگ ایران
برای حفاظت از حیات وحش از ۱۳۸۰

www.wildlife.ir

یوزپلنگ ایرانی،

از گونه ای ناشناخته تا نماد ملی، اما همچنان در حال انقراض!

مرتضی اسلامی دهکردی،

مدیرعامل انجمن یوزپلنگ ایرانی

امسال بدون شک سال یوزپلنگ ها بود. خبرهای خوشایند و ناخوشایند از یوز ایرانی این بار نه فقط در حوزه محیط زیست و حیات وحش، بلکه در میان اقشار دیگر جامعه دهان به دهان شد. بزرگ ترین و مهم ترین این خبرها پیوند ورزش و محیط زیست به رهبری یوز ایرانی بود!

در رابطه با موضوع نقش بستن طرح یوز آسیایی بر روی پیراهن تیم ملی فراوان صحبت شده و مطلب نوشته شده است. در مقاطع مختلف حاشیه جای اصل را گرفت. جنجال های عجیب و غریب درست شد و اتفاقات ناخوشایندی افتاد.

اما داستان از آنجا شروع شد که یک روز یک فعال گردشگری ایده نمادسازی برای تیم ملی فوتبال را مطرح کرد و به نظر وی بهترین پیشنهاد برای این نماد، یوزپلنگ ایرانی بود. روز دیگری یک فعال محیط زیست که روزنامه نگار قهاری هم هست این ایده را رسانه ای کرد و با توجه به سمتی که در سازمان محیط زیست داشت، توجه دیگران را به این ایده جلب کرد. روز دیگر گروه محیط زیستی که نام یوزپلنگ ایرانی را نیز یدک می کشید از این ایده حمایت کرد و دنبال آن را گرفت و روزهای دیگر نامه نگاری های سه جانبه ای بین سازمان میراث فرهنگی، سازمان محیط زیست و وزارت ورزش صورت گرفت که در نوع خود کم نظیر بود.

در روزی به یادماندنی که سپ بلاتر رییس کنونی فیفا به ایران آمده بود، سازمان محیط زیست با هوشیاری قرار ملاقاتی با وی تنظیم کرد و یوزپلنگ ایرانی را به بلاتر معرفی کرد.

تازه، کار شروع شد و تعداد زیادی آدم علاقمند داوطلبانه و کاملاً خودجوش دور هم جمع شدند و کار کردند و کار کردند و کار کردند تا یک رویا به واقعیت پیوست و در جام جهانی فوتبال که یکی از بزرگترین رویدادهای ورزشی و غیر ورزشی جهان است و از نظر بیننده متمرکز بی مانند است، تنها تیمی بودیم که لباس ملی پوشان ما، حرف های زیادی برای گفتن داشت.

خوشحالیم که در این راه انجمن یوزپلنگ ایرانی در کنار تلاشگران دیگر و میزبان جلسات اتاق فکر یوز و جام جهانی بود و سپاسگزاریم از آرش نورآقایی و محمد درویش که پرچمدار این حرکت بودند و سپاس فراوان از تمام آن هایی که ما را در این راه همراهی کردند.

اما فراموش نکنیم که همه این تلاش ها و فعالیت ها با همراهی فدراسیون فوتبال و خودفوتبالی ها محقق شد. فوتبالی ها متشکریم...

چهارده سال پیش وقتی که تازه انجمن را تاسیس کرده بودیم، یوزپلنگ چندان در میان عموم مردم شناخته شده نبود. خاطرم هست که هرکس که اسم انجمن را می شنید با تعجب می پرسید مگر در ایران یوزپلنگ داریم؟ همه گمان می کردند چنین گونه هایی فقط در آفریقا وجود دارند. برای همین از ابتدا فعالیت های آموزشی و رسانه ای در دستور کار انجمن یوزپلنگ ایرانی و پروژه حفاظت از یوزپلنگ آسیایی قرار گرفت.

دستاوردهای ابتدایی، خبری و رسانه ای می شد. برنامه های آموزشی توسط انجمن به اشکال مختلف اجرا می شد. همکاری با نشریات رشد از همان زمان آغاز شد که تاکنون نیز ادامه دارد. برگزاری مناسبت ها و کارگاه های آموزشی در مدارس و فعالیت هایی از این قبیل. در آن زمان تقریباً تمام دانش موجود در خصوص یوزپلنگ، مربوط به یوز آفریقایی بود و در مورد یوز ایرانی تنها معدودی گزارشات و تجربیات و بررسی های شخصی کارشناسان پیشکسوت وجود داشت. بنابراین نخستین پژوهش های منسجم در خصوص یوزپلنگ ایرانی رفته رفته شکل گرفت.

به مرور سمن های بیشتری شکل گرفتند و طی دهه هشتاد برنامه های آموزشی مختلفی توسط گروه ها و ارگان های مختلف در زیستگاه های یوزپلنگ تعریف و اجرا شد. به مرور اهالی حاشیه زیستگاه های یوزپلنگ به طور نسبی با این گونه و اهمیت حفاظت از آن آشنا شدند به طوری که به عنوان مثال در برخی از مناطق استان یزد که بیشترین آمار تلفات یوز در سال را داشتند، پس از چند سال فعالیت های آموزشی، نرخ تلفات یوز در آن مناطق به نزدیک صفر رسید. سال گذشته تحول بزرگی در حوزه اطلاع رسانی و تبلیغات برای حفاظت از یوزپلنگ رخ داد. درج تصویر یوزپلنگ ایرانی بر روی پیراهن تیم ملی فوتبال کشورمان، موجی از توجه را به همراه داشت. این اتفاق با تلاش و پیگیری جمع بزرگی از افراد و ارگان های دولتی و غیر دولتی به ثمر نشست. گرچه طرح اصلی آماده شده به خاطر اشتباهاتی، روی پیراهن چاپ نشد و

نهایتاً طرحی اینترنتی جای آن را گرفت، اما آگاه سازی عمومی که می خواستیم شکل گرفت و بسیار بیشتر از انتظارمان هم شکل گرفت. دیگر در هر شهر و روستایی در این سرزمین نام یوزپلنگ ایرانی را شنیده بودند. شاید به درستی آن رانمی شناختند، ولی دیگر یوزپلنگ برایشان جانوری بیگانه نبود.

بعد از جام جهانی یک سوال به طور دائم از ما پرسیده می شود: جام جهانی و پیراهن تیم ملی چه کمکی به یوزپلنگ کرد؟ گاهی ثروت ها و میراث های ملی ما به دلیل بی توجهی، در گمنامی از بین می روند. در چنین شرایطی، اطلاع رسانی و تبلیغات برای بوجود آوردن یک خواست عمومی ملی برای حفاظت از آنها، مهمترین پشتوانه است. در ماجرای پیراهن تیم ملی فوتبال، هم فوتبال ما بعد فرهنگی ارزشمندی پیدا کرد و دارای یک نماد قابل قبول شد و هم تا حد زیادی یک خواست عمومی برای حفظ نسل یوزپلنگ ایرانی بوجود آمد و یک همکاری برد-برد شکل گرفت. تعدادی از شرکت ها حمایت خود را از یوزپلنگ اعلام کردند و حتی یک شرکت بیمه، یوزپلنگ ایرانی و محیط بانان زیستگاه هایش را رایگان بیمه کرد و به تعهداتش هم عمل کرد. همچنین در یکی از شهرستان ها که تعارضی جدی برای زیستگاه یوزپلنگ وجود داشت، برنامه ها و مناسباتی مانند مسابقه با تیم فوتبال هنرمندان، در حمایت از یوزپلنگ شکل گرفت.

با وجود همه اینها، بررسی های میدانی حاکی از آن است که جمعیت یوزپلنگ های ایران همچنان رو به کاهش است. همچنان در اثر تصادف در جاده ها کشته می شوند. از سرنوشت تعدادی از یوزپلنگ هایی که در سال های گذشته از آن ها تصویربرداری شده بود هیچ اطلاعی در دست نیست و بیم آن می رود که کشته شده باشند. توله های تازه به دنیا آمده ی ثبت شده بسیار کاهش پیدا کرده است. به طوری که در سال ۱۳۹۳ از میان ۱۰ زیستگاه اصلی تر یوزپلنگ در کشور، تنها در یک زیستگاه زادآوری یوزپلنگ ثبت شد! در همین سال در همان منطقه دو یوز ماده در اثر تصادف کشته شدند!

تعداد محیط بانان در زیستگاه های یوزپلنگ، ۳۲ برابر کمتر از استانداردهای جهانی است!

شرایط جامعه چه در شهرها و چه در روستاهای پیرامونی به هیچ وجه با ۱۴ سال پیش قابل مقایسه نیست. آمادگی جوامع محلی و دستگاه های دولتی برای همکاری در امر حفاظت رشد بسیار چشمگیری داشته است.

کل ارزیابی یک سازمان را برای این معیار قائل است. محیط زیست یکی از موضوعات مهم مربوط به مسئولیت های اجتماعی شرکت هاست. فعالیت های CSR زمینه مناسبی را برای مشارکت شرکت های داخلی در امر حفاظت از یوزپلنگ فراهم کرده است. اخیرا گروه صنعتی ایران خودرو، که یکی از بزرگترین بنگاه های اقتصادی کشور است، حمایت خود را از یوز ایرانی اعلام کرده است و به زودی شاهد فعالیت های CSR این شرکت در راستای حفاظت از یوزپلنگ ایرانی خواهیم بود. امیدواریم با توجه به فضای مناسبی که از نظر اجتماعی، فرهنگی، قانونی و سازمانی برای حفاظت از یوزپلنگ به وجود آمده است، شرکت های بیشتری برای تامین کمبودهای مالی موجود، در این زمینه مشارکت کنند.

مواردی مهمی مانند رفع تعارضات، خرید مستثنیات و هزینه های پژوهشی و آموزشی در این برآورد محاسبه نشده اند که خود شاید به همین اندازه هزینه بر باشند. این در حالی است که کل بودجه اختصاص داده شده به حفاظت از یوزپلنگ از سال ۱۳۸۰ تاکنون کمتر از ۳ میلیارد تومان بوده است که عمدتا توسط کمک های بین المللی تامین شده است.

اغلب مناطق، علاوه بر کمبود نیروی حفاظتی، با کمبود امکانات، وسایل نقلیه، کمبود بودجه بنزین، وجود مستثنیات و تعارضات توسعه ای دست به گریبان هستند.

در چنین شرایطی آیا امیدی به حفظ یوزپلنگ ایرانی هست؟ بله هست، البته که هست. باوجود تمام مشکلاتی که یوز ایرانی با آن ها دست به گریبان است، باوجود تنوع پایین ژنتیکی که جمعیتش را تهدید می کند، هنوز امیدهای زیادی به حفظ نسل این گربه نادر وجود دارد. اگر فعالیت های حفاظتی انجام شده طی حدود ۱۴ سال گذشته نبود، یوزپلنگ ایرانی احتمالا تا الان منقرض شده بود. علیرغم اینکه برخی زیستگاه های یوز در معرض تهدید هستند، برخی زیستگاه های دیگر در حال احیا هستند. شرایط جامعه چه در شهرها و چه در روستاهای پیرامونی به هیچ وجه با ۱۴ سال پیش قابل مقایسه نیست. آمادگی جوامع محلی و دستگاه های دولتی برای همکاری در امر حفاظت رشد بسیار چشمگیری داشته است. با پیشقدم شدن فدراسیون های مختلف ورزشی برای استفاده از نماد یوزپلنگ، یوز ایرانی می رود که نماد ملی ورزش ایران شود. برای تامین کمبودهای مالی، حضور شرکت های داخلی در این عرصه می تواند نوید بخش باشد. خوشبختانه طی سال های اخیر، شرکت ها و سازمان های پیشرو در کشور، مسئولیت های اجتماعی و مدل های تعالی سازمانی مختلفی را در پیش گرفته اند. مدلی هایی مانند مدل بنیاد مدیریت کیفیت اروپا یا EFQM که در مدل الگوی تعالی خود برای سازمان ها، مسئولیت های اجتماعی شرکت ها یا CSR را به عنوان یکی از ارزش های هشت گانه خود معرفی کرده است. همچنین، یکی از معیارهای نه گانه خود را برای ارزیابی شرکت ها، به این امر اختصاص داده و هشت درصد از امتیاز

نتایج حاصل از دوربین های تله ای در سال های اخیر نشان داد که یوزهای ایران قلمرو بسیار وسیعی دارند و به طور مرتب بین مناطق مختلف در حال جابجایی و مهاجرت هستند. مطالعه ای که بین سال های ۹۰ تا ۹۲ در زیستگاه های کشور انجام شد نشان داد که جمعیت یوزپلنگ ایرانی تقریبا نصف چیزی است که پیش از آن تصور می شد. جمعیتی کم در عرصه ای وسیع با تراکم بسیار پایین، که حفاظت از آن را مشکل می کند. هنوز به سختی می توان در خصوص تغییرات جمعیت یوزپلنگ در کشور نظر قطعی داد، اما به نظر می رسد گرچه شیب نزولی جمعیت طی سال های اخیر کمتر شده است، اما همچنان جمعیت در حال کاهش است.

راه حل چیست؟

مشکل چیست؟ چه باید کرد؟ ماجرا این است که حفاظت بسیار پیچیده تر و پرهزینه تر از آن است که عموم مردم، حتی حامیان محیط زیست تصور می کنند. بررسی های مانع می دهد که بخش زیادی از زیستگاه های یوزپلنگ در کشور مناطق آزاد هستند که حفاظت نمی شوند. تعدادی از مناطق تحت حفاظت نیز با مشکلاتی از قبیل احداث جاده و معدن روبرو هستند. برخی سوء مدیریت ها و برخی تعارضات بین دستگاه های دولتی، به زیستگاه های یوزپلنگ آسیب جدی رسانده است.

بررسی ما در سال ۱۳۹۲ نشان داد تعداد محیط بانان در زیستگاه های یوزپلنگ، ۳۲ برابر کمتر از استانداردهای جهانی است! این در حالی است که مساحت زیستگاه های تحت حفاظت یوزپلنگ در کشور، حدود یک سوم کل مناطق تحت حفاظت سازمان حفاظت محیط زیست است. اغلب مناطق، علاوه بر کمبود نیروی حفاظتی، با کمبود امکانات، وسایل نقلیه، کمبود بودجه بنزین، وجود مستثنیات و تعارضات توسعه ای دست به گریبان هستند.

در یک بررسی که توسط پروژه حفاظت از یوزپلنگ آسیایی و ادارات کل حفاظت محیط زیست استان ها در سال ۱۳۹۱ انجام شد، مجموع هزینه های ابتدایی برای ارتقای وضعیت حفاظتی ۱۰ زیستگاه اصلی یوزپلنگ در کشور، به غیر از هزینه هایی که به شکل جاری در استان ها تامین می شود، بالغ بر ۱۱ میلیارد تومان برآورد شد. این برآورد تنها شامل مواردی اصلی مانند تامین تاسیسات و تجهیزات و نیروی انسانی می شود.

عکس از: بهنام قربانی

زاغ بور، تنها پرنده ی
اندمیک (بوم زاد) ایران
در حال تغذیه جوجه
اش با کرم ها و دانه.

عکس از: آرش محرمی

کمپ تیم زنده گیری و گردنبندگذاری پلنگ ایرانی در پارک ملی تندوره. گروه موفق به زنده گیری دو پلنگ نر و گردنبندگذاری برای آن ها شد. این برای اولین بار است که یک تیم کاملاً ایرانی موفق به زنده گیری پلنگ می شود. سرپرستی این گروه را محمد فرهادی نیا، مدیر بخش پایش و پژوهش انجمن یوزپلنگ ایرانی بر عهده دارد.

آرش، منتخب BBC Wildlife

علی رضا خسروی

مسابقه انتخاب بهترین عکس دوربین های تله ای توسط مجله حیات وحش بی بی سی هر سال در شاخه های مختلف برگزار می شود و در جریان آن، بهترین عکس هایی که در نقاط مختلف دنیا توسط Camera trap گرفته شده است به رقابتی جهانی راه می یابند. امسال ۸۷۷ قطعه عکس از نقاط مختلف دنیا برای مجله حیات وحش بی بی سی با نام BBC wildlife ارسال شد و رقابتی تنگاتنگ میان برترین عکس های حیات وحش دنیا شکل گرفت.

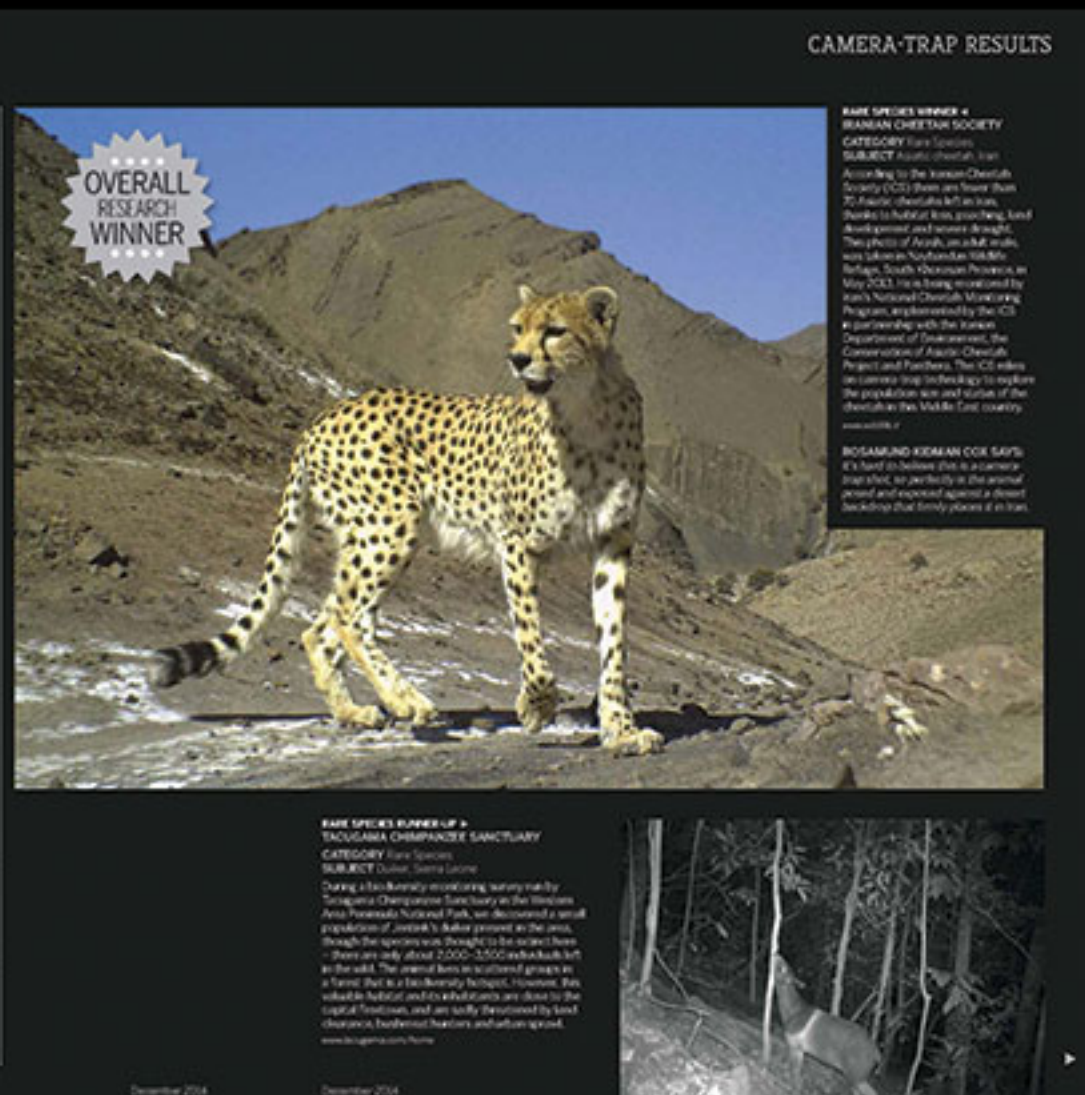

اما در گروه "پروژه های پژوهشی" عکس آرش (یوزپلنگ ایرانی) برگزیده شد که این عکس به عنوان برنده اصلی مسابقه نیز انتخاب شد. در واقع عکس یوز ایرانی که توسط دوربین های تله ای انجمن در پناهگاه حیات وحش نایبندان به ثبت رسیده است، به عنوان برنده برتر یا Overall Winner معرفی شد و جایزه نقدی مسابقه را از آن خود کرد.

این عکس آن چنان داوران مسابقه را تحت تاثیر قرار داده است که روزاموند کیدمن از کارشناسان سرشناس BBC Wildlife در توضیح عکس این گونه می نویسد: «باور این که این عکس توسط دوربین تله ای گرفته شده، بسیار سخت است؛ یک ژست کامل از گونه در ترکیب با زیستگاه واقعی آن در بیابان های ایران».

مرتضی اسلامی مدیرعامل انجمن یوزپلنگ ایرانی درباره نحوه کار گذاشتن دوربین های تله ای و دوربینی که عکس برگزیده بی بی سی را ثبت کرده است، می گوید:

همواره برای نصب این دوربین ها سعی می شود ارتفاع از سطح زمین، زاویه و فاصله نسبت به مسیر عبور حیوان و زاویه دوربین نسبت به جهت آفتاب در طول روز، رعایت شود. برای رعایت نکات زیبایی شناسی، نکاتی همچون تصویر زمینه یا Background و ترکیب بندی کادر نیز باید لحاظ شود که خوشبختانه دوربینی که عکس برگزیده سال بی بی سی را ثبت کرده، موارد یاد شده در آن رعایت شده بود.

عکس آرش چگونه گرفته شد؟

قبل از دوربین گذاری باید مسیرهای عبور و تردد حیوان، شناسایی شود که این کار را با بررسی نمایه ها انجام می دهیم. نمایه ها شامل رد پا و سرگین حیوان است که بر اساس آن در برخی موارد محل علامت گذاری حیوان را شناسایی می کنیم که این نقاط مناسب برای نصب دوربین است.

برای مطالعه علمی مواردی مثل فاصله دوربین ها از هم نیز باید رعایت شود. در مراحل نصب دوربین، یکی از افراد تیم نقش یوز را مقابل دوربین بازی می کند تا زاویه و عملکرد آن را بررسی کند و اطمینان حاصل شود که بهترین نتیجه حاصل می شود. این کار از اهمیت بالایی برخوردار است چرا که اگر دوربین خوب عمل نکند بخش زیادی از اطلاعات آن نقطه مورد پایش از دست می رود.

در آن نقطه ای که عکس آرش گرفته شد، چون سابقه عکسبرداری از یوز ایرانی وجود داشت

در سال ۱۳۹۱ تعداد ۴۰ دوربین عکاسی و فیلمبرداری به منظور پایش جمعیت یوزپلنگ در پناهگاه حیات وحش نایبندان نصب شده بود. نصب این دوربین ها در نایبندان بخشی از برنامه پایش سراسری یوزپلنگ در کشور بوده است. این دوربین ها تله ای و اتوماتیک هستند و عکاس در پشت آن قرار نمی گیرد، لذا به هنگام نصب لازم است که نکات مختلفی رعایت شود تا عکسی که گرفته می شود قابل قبول باشد، به طوری که هم برای شناسایی افراد کارایی لازم را داشته باشد و هم از زیبایی برخوردار باشد. دوربینی که عکس یوزپلنگ ایرانی را ثبت کرده توسط «مرتضی اسلامی دهکردی» با همکاری «علی عجمی» از محیط بانان پناهگاه حیات وحش نایبندان خراسان جنوبی در زمستان ۱۳۹۱ کار گذاشته شده بود.

انجمن یوزپلنگ ایرانی که به واسطه چندین سال فعالیت در نقاط مختلف ایران یکی از غنی ترین مجموعه عکس های دوربین های تله ای را در اختیار دارد، با ارسال بهترین عکس های دوربین های تله ای خود، در گروه های مختلف مسابقه BBC Wildlife شرکت کرد که نهایتاً در دو شاخه، جزو منتخبین قرار گرفت.

در گروه «رفتار شناسی» عکس ارسالی از آهوهای پناهگاه حیات وحش میاندشت جزو عکس های برگزیده انتخاب شد. در این عکس که آهوها را بر سر آبشخور نشان می دهد، یکی از آهوها در حال پشتک زدن دیده می شود که صحنه ای متفاوت را خلق کرده است. عکس مورد اشاره در جریان پروژه پایش سراسری جمعیت یوزپلنگ در سال ۲۰۱۲ میلادی گرفته شد.

می دانستیم که نقطه مناسبی برای نصب دوربین است. این نقطه از مناطق صعب العبور منطقه است به طوری که رفت و آمد به آن، نیاز به یک روز پیاده روی دارد و با توجه به اهمیت نقطه، دو دوربین عکاسی و فیلمبرداری مقابل یکدیگر در این محل نصب شد.

زاویه دوربین ها طوری تنظیم شد که دوربین ها در دید یکدیگر نباشند و هنگامی که حیوان در بهترین نقطه نسبت به کادر قرار می گیرد از او تصویر برداری شود.

عکس منتخب بی بی سی ۱۵ اسفند ماه ۹۱ به دست آمد که یک دوربین فیلمبرداری هم از زاویه دیگری از این صحنه فیلم گرفته است. در رقابت سال ۲۰۱۴ علاوه بر عکس یوزپلنگ ایرانی، عکس کرگدن آفریقایی نیز به عنوان Overall Winner انتخاب شد.

لازم به ذکر است جایزه نقدی این مسابقه برای ادامه پروژه حفاظت از یوز استفاده خواهد شد.

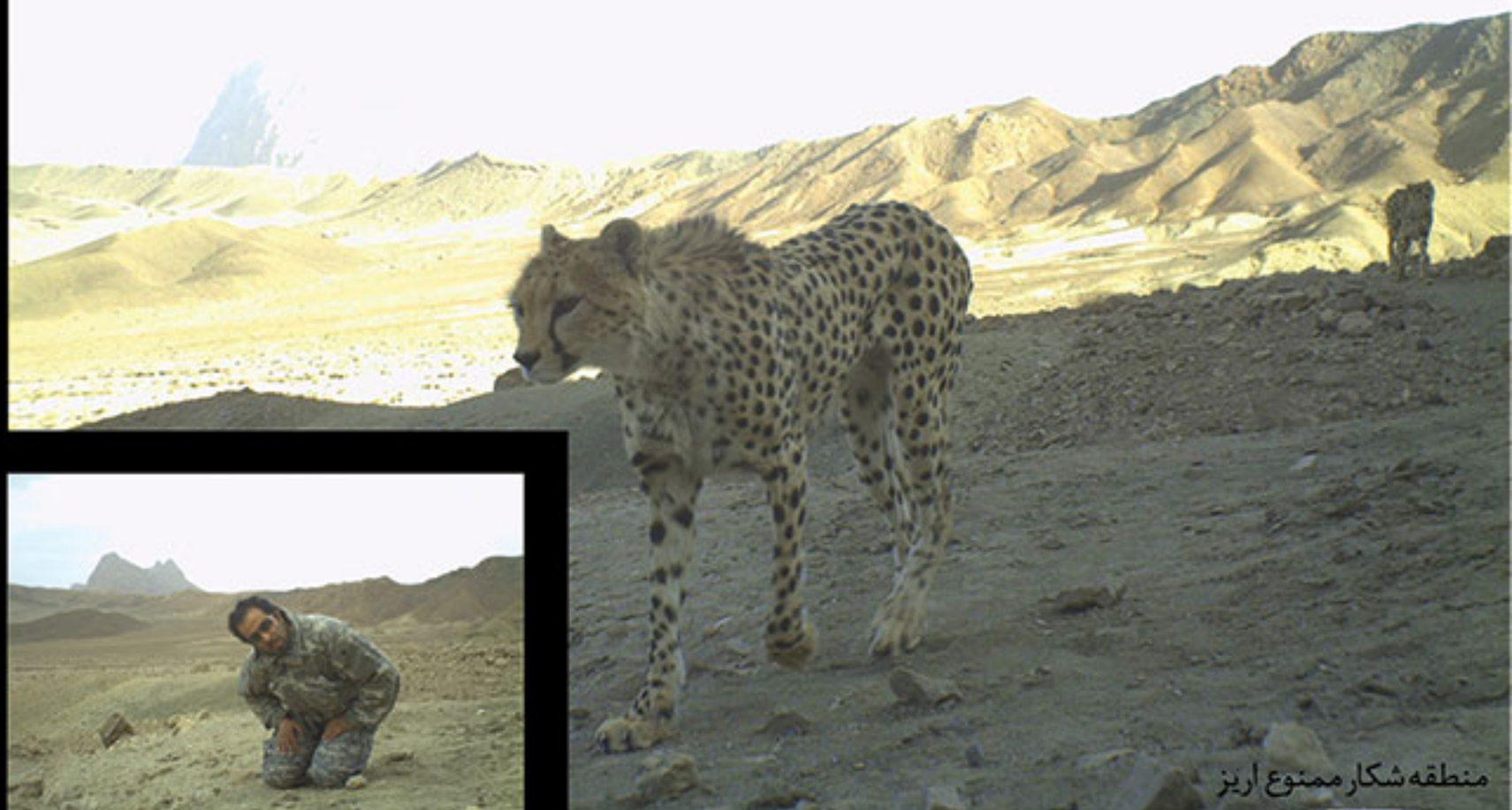
روزاموندکیدمن:
«باور این که این عکس توسط دوربین تله ای گرفته شده، بسیار سخت است؛ یک ژست کامل از گونه در ترکیب با زیستگاه واقعی آن در بیابان های ایران.»

چرا آرش؟

در جریان پروژه پایش جمعیت یوزپلنگ ایرانی، اعضای تیم پایش و پژوهش به این نتیجه رسیدند که برای راحتی کار در شناسایی یوزپلنگ ها و شمارش آن ها، برای هر کدام از یوزهای شناسایی شده در مناطق نامی را انتخاب کنند.

در جریان یکی از سفرها در پناهگاه حیات وحش نایبندان، یک یوزپلنگ نر بالغ جدید شناسایی می شود که این اتفاق با تولد آرش مودی از همکاران انجمن درموسسه کاوشگران حیات وحش پارت مقارن میشود. بنابه تصمیم نفرات تیم و به منظور قدردانی از زحمات این همکار عزیز، نام زیبای آرش بر روی یوز نایبندان گذاشته شد که چندی بعد، تصویر آن شهرتی جهانی پیدا کرد.

عکس ثبت شده توسط دوربین تله ای در پناهگاه حیات وحش میاندشت که جزو برگزیدگان مسابقه بود.

منطقه شکار ممنوع اریز

در هنگام تنظیم دوربین

لحظه عکس برداری از گونه

پناهگاه حیات وحش دره انجیر

کارگاه «زمین؛ سیاره‌ی زنده» برای نوجوانان

ریحانه روحی

بخش آموزش انجمن، اجرای برنامه‌ی آموزشی کارگاه یک‌روزه‌ای را به نام «زمین؛ سیاره‌ی زنده» در مدارس آغاز نموده است. هدف این برنامه‌ی آموزشی، ارائه‌ی محتوای تکمیلی مرتبط با فصل شش کتاب مطالعات اجتماعی پایه‌ی هفتم و آشنایی دانش‌آموزان با مفاهیم مرتبط با اکوسیستم و تنوع زیستی، عوامل تهدید و دلایل حفاظت از تنوع زیستی است. در این برنامه، آموزش همراه با بازی، فعالیت‌های متنوع گروهی، استفاده از ابزارهای آموزشی و مشاهده‌ی فیلم آمیخته می‌شود تا دانش‌آموزان در کنار تجربه‌ی فضای آموزشی متفاوت و لذت بخش، درباره‌ی تنوع زیستی کشورشان بیشتر و کاربردی‌تر بیاموزند. در طراحی کارگاه آموزشی «زمین؛ سیاره‌ی زنده» سعی شده است بر جنبه‌های رشد کودکان و نوجوانان تکیه شود؛ مانند رشد شناختی، اجتماعی، حرکتی و عاطفی. این برنامه‌ی آموزشی تاکنون چهار اجرا در مدارس مختلف داشته است و اجرای آن در دیگر مدارس تهران و شهرستان‌ها بنا به درخواست امکان‌پذیر است.

ایستگاه «به جانوران دست بزن!» فرصتی برای لمس برخی جانوران و فهمیدن تفاوت بین حیوانات خانگی و غیرخانگی است. در این ایستگاه هوش‌های طبیعت‌گرایی، بصری-فضایی و درون‌فردی درگیر می‌شوند.

«تنوع زیستی، نمک زندگی» به دلایل حفاظت از تنوع زیستی می‌پردازد. دانش‌آموزان از میان پاسخ‌های موجود روی دیوار، کارتی را که به نظرشان نزدیک‌تر است انتخاب می‌کنند و سپس درباره‌ی دلایل انتخاب و برداشت‌های خود به گفتگو و تحلیل می‌پردازند. در این ایستگاه هوش‌های طبیعت‌گرایی، منطقی-ریاضی، زبانی-کلامی، میان‌فردی، درون‌فردی و حرکتی-جنبشی درگیر می‌شوند.

در ایستگاه «پازل حیات» دانش‌آموزان با انجام یک فعالیت گروهی با مفهوم اکوسیستم آشنا می‌شوند. تعدادی کارت که نمایانگر عناصر مختلف یک اکوسیستم هستند، در اختیار دانش‌آموزان قرار می‌گیرد. در این فعالیت دانش‌آموزان رابطه‌ی عناصر را با یکدیگر یافته و یک اکوسیستم می‌سازند. ایستگاه «پازل حیات» هوش‌های طبیعت‌گرایی، بصری-فضایی، منطقی-ریاضی، زبانی-کلامی و میان‌فردی را درگیر می‌کند.

در انتها کارت‌های هر گروه به بحث و تحلیل جمعی گذاشته می‌شود. این ایستگاه هوش‌های طبیعت‌گرایی، بصری-فضایی، منطقی-ریاضی، زبانی-کلامی و میان‌فردی را درگیر می‌کند.

در ایستگاه «ماموریت نجات» دانش‌آموزان با پنج گونه‌ی در خطر انقراض ایران آشنا می‌شوند و ماموریت دارند عوامل تهدید را که تاثیر منفی‌ای بر بقای گونه دارند، از عوامل زیستی که تاثیر مثبتی دارند جدا کنند.

برای آشنایی دانش‌آموزان با مشکل قطعه قطعه شدن زیستگاه‌ها، چند مرحله بازی دویدنی با نام «فضا برای گونه‌ها» طبق سناریوهایی انجام می‌شود. برخی از دانش‌آموزان نقش پرندگان مهاجر و برخی نقش عوامل تهدید را دارند. در انتهای هر مرحله یافته‌ها و برداشت‌های دانش‌آموزان به بحث و تحلیل گذاشته می‌شود. در این فعالیت هوش‌های طبیعت‌گرایی، بصری-فضایی، منطقی-ریاضی، زبانی-کلامی و حرکتی-جنبش درگیر میشوند.

درک رابطه‌ی سازگاری‌های بدن جانوران با محل زندگی و تغذیه‌شان مبحثی است که ایستگاه «بگرد و پیدا کن» به آن می‌پردازد. توضیح مختصری درباره‌ی سازگاری بدن جانوران با محل زندگی و تغذیه‌ی آن‌ها داده می‌شود. سپس دانش‌آموزان به سه گروه تقسیم می‌شوند و کارت‌هایی با تصاویر اندام‌های مختلف جانوران در اختیارشان قرار می‌گیرد. هر گروه ماموریت دارد یک جانور را بسازد. ایستگاه «بگرد و پیدا کن» هوش‌های طبیعت‌گرایی، بصری-فضایی، منطقی-ریاضی و میان‌فردی را درگیر می‌کند.

حضورهای بین‌المللی

خرس‌های ایرانی در یونان

مهرماه امسال، شهر تسالونیک یونان میزبان بیست و سومین همایش بین‌المللی پژوهش و مدیریت خرس با شعار «انسان‌ها و خرس‌ها در قرن بیست و یکم: چالش‌ها و راهکارها برای یک همزیستی مسالمت‌آمیز» بود. بیش از یکصد نفر از پژوهشگران و کارشناسان سراسر جهان در این همایش به ارائه آخرین دستاوردها و تلاش‌های خود پیرامون پژوهش، حفاظت و مدیریت جمعیت‌های گوناگون گونه‌های خرس پرداختند. چهار پژوهشگر ایرانی نیز آخرین نتایج فعالیت‌های خود را پیرامون خرس قهوه‌ای و خرس سیاه آسیایی (بلوچی) را برای حاضران به اشتراک گذاشتند.

احسان محمدی مقانکی، از پژوهشگران انجمن یوزپلنگ ایرانی، بخشی از پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد خود را که در دانشگاه لوند کشور سوئد انجام پذیرفته بود، برای حاضران بیان کرد. در این پژوهش برای نخستین بار به کمک روش‌های مولکولی و ژنتیک سرگین، اندازه‌ی جمعیت خرس قهوه‌ای در ذخیره‌گاه زیست کره ارسباران تخمین زده شده است. نظر به دانش اندک موجود پیرامون جمعیت‌های خرس قهوه‌ای در جنوب غربی آسیا، این ارائه مورد توجه شرکت‌کنندگان در همایش قرار گرفت. هم‌چنین سه تن از پژوهشگران پروژه‌ی حفاظت از خرس سیاه آسیایی در استان هرمزگان، در قالب دو پوستر علمی به بیان ارزیابی وضعیت این گونه در استان هرمزگان و نقش مشارکت جوامع روستایی ساکن زیستگاه در حفاظت از خرس سیاه آسیایی پرداختند. در راستای راهکارهای پژوهشی و حفاظتی پیرامون دو گونه خرس موجود در ایران، در حاشیه‌ی این همایش نیز امکان بحث و تبادل نظر پژوهشگران ایرانی با کارشناسان خرس سایر کشورها در راستای راهکارهای پژوهشی و حفاظتی پیرامون دو گونه خرس موجود در ایران فراهم شد. همایش‌های بین‌المللی پژوهش و مدیریت خرس هر سال به میزبانی یکی از گروه‌های دولتی یا غیردولتی فعال در این عرصه در یکی از کشورهای جهان و زیر نظر کارگروه بین‌المللی برای پژوهش و مدیریت خرس برگزار می‌شود. همایش بعدی با یک سال تاخیر در سال ۱۳۹۵ در آلاسکای ایالات متحده برگزار خواهد شد.

لازم به ذکر است که پیش از این نیز در سال ۱۳۸۹، دو نفر از پژوهشگران انجمن یوزپلنگ ایرانی در این همایش در شهر تفلیس کشور گرجستان شرکت کردند و به ارائه دستاوردهای فعالیت‌های خود در محدوده‌ی امن گلستانک، در منطقه‌ی حفاظت‌شده‌ی البرز مرکزی پرداختند.

امیدواری برای همکاری‌های منطقه‌ای در همایش گربه‌سانان قفقاز

همایش گربه‌سانان قفقاز به میزبانی بنیاد International Dialogue for Environmental Action (IDEA) در اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۳، با حضور طیف وسیعی از موسسه‌های فعال در زمینه‌ی حفاظت از حیات وحش و پژوهشگران شناخته شده‌ی گربه‌سانان در سطح جهانی و منطقه‌ای برگزار شد. از ایران نیز نمایندگان از «دفتر حیات وحش و تنوع زیستی سازمان حفاظت محیط زیست کشور» به همراه سه پژوهشگر از «انجمن یوزپلنگ ایرانی» و «انجمن متخصصین پستانداران ایران» به این همایش دعوت شده بودند.

تمرکز این همایش یک‌روزه بر آشنایی با فعالیت‌های کشور جمهوری آذربایجان پیرامون حفاظت از پلنگ ایرانی بود. بیش از نیم قرن است که پلنگ ایرانی در محدوده‌ی قفقاز (شامل کشورهای آذربایجان، ارمنستان، گرجستان، قفقاز روسیه و مناطقی از شمال شرقی ترکیه و شمال غربی ایران) در آستانه‌ی انقراض قرار دارد.

به نظر می‌رسد جمعیت‌های پلنگ در شمال غرب ایران، در بازایی جمعیت‌های این گوشتخوار در خطر در جمهوری آذربایجان و ارمنستان نقشی کلیدی دارد. با این وجود این، تاکنون تلاش‌های اندکی برای اجرای یک برنامه‌ی حفاظتی مشترک بین ایران و سایر کشورهای حوزه‌ی قفقاز تلاش‌های اندکی وجود داشته است.

حضور نمایندگان سازمان حفاظت محیط زیست کشور و پژوهشگران ایرانی در این همایش و رایزنی پیرامون همکاری‌های بیشتر با هدف حفاظت از پلنگ و سایر گوشتخواران در این محدوده، از نتایج امید بخش این همایش بود. هم‌چنین در حاشیه‌ی این مراسم، امکان گفت و گو و

تبادل نظر با مدیران گروه متخصصان گربه‌سانان IUCN و سایر پژوهشگران فعال در زمینه‌ی حفاظت از گربه‌سانان فراهم شد.

ارائه‌ی گزارشی با موضوع «کاراکال و انسان در مرکز ایران» در کشور پرتغال

در طول برگزاری چهاردهمین نشست سالانه‌ی گروه Sahara Conservation Fund، یاسمن حسن‌بیگی، از کارشناسان انجمن و اعضای تیم پژوهشی کاراکال، وضعیت گونه‌ی کاراکال را در مرکز ایران برای حاضران در این کنفرانس ارائه کرد. این گزارش مبتنی بر یک دوره‌ی هشت ماهه از کارگذاری دوربین‌های تله‌ای و مصاحبه با حدود بیست درصد از خانواده‌های ساکن در داخل و پیرامون پناهگاه حیات وحش عباس‌آبادنایین است.

موضوع اصلی این کنفرانس سالانه حفاظت از حیات وحش در بیابان است و امسال در مرکز تحقیقاتی تنوع زیستی و منابع ژنتیکی دانشگاه پورتو در کشور پرتغال برگزار شد. عمده‌ی مقالات ارائه شده از منطقه‌ی ساحل و صحرا و سایر مناطق قاره‌ی آفریقا بود. هم‌چنین مقالات دیگری درباره‌ی حفاظت حیات وحش در کشورهای حوزه‌ی خلیج فارس ارائه شد.

در گزارش ابتدا وضعیت پراکندگی کاراکال در ایران و در پناهگاه حیات وحش عباس‌آباد (از شناخته‌شده‌ترین زیستگاه‌های این گونه) مطرح شد و سپس به خطرهای پیش روی این گونه، خصوصاً در رابطه با انسان اشاره شد. در انتها نتایج پروژه‌ی بررسی نگرش و واکنش جوامع محلی اطراف پناهگاه حیات وحش عباس‌آباد نسبت به کاراکال ارائه شد که سال گذشته از سوی انجمن یوزپلنگ ایرانی و با همکاری اداره‌ی حفاظت محیط زیست استان اصفهان به انجام رسیده بود.

• دودمان ژنتیکی اشگول در جنگل‌های شمال ایران
Naderi, Gh. et al. Mitochondrial evidence uncovers a refugium for the fat dormouse (*Glis glis* Linnaeus) in Hyrcanian forests of northern Iran. *Mammalian Biology* ۷۹, ۲۰۲-۲۰۷ (۲۰۱۴).

پرنندگان

• نخستین رکورد سسک پالاس از ایران
Talebi Gol, S. A. et al. The first record of Pallas's leaf warbler *Phylloscopus proregulus* in Iran. *Sandgrouse* ۱۸۹-۱۹۰ (۲۰۱۴).

• نخستین رکورد *Anthus rufulus* از ایران و خاورمیانه

Ayéa, R. et al. Paddyfield pipit (*Anthus rufulus*) in south-eastern Iran: a species new to the Middle East. *Zoology in the Middle East* ۱۸۳-۱۸۵ (۲۰۱۴).

خزندگان

• بوم‌شناسی لاک‌پشت فراتی در دریاچه‌ی سد کرخه

Ghaffari, H. et al. Home range and habitat selection of the Endangered Euphrates softshell turtle *Rafetus euphraticus* in a fragmented habitat in southwestern Iran. *Chelonian Conservation and Biology* ۲۱۵-۲۰۲, ۲:۱۳ (۲۰۱۴).

مناطق حفاظت‌شده

• شناسایی بهترین مناطق دارای ارزش حفاظتی در استان مازندران

Mehri, A. et al. Use of optimization algorithms to prioritize protected areas in Mazandaran Province of Iran. *Journal for Nature Conservation* ۴۶۲-۴۷۰ (۲۰۱۴).

گوناگون

• محمدی فاضل و همکاران. ضرورت‌ها و الزامات بازنگری راهبردهای حفاظت از تنوع زیستی ایران. نشریه محیط زیست طبیعی، منابع طبیعی ایران ۶۷:۲، ۱۹۵-۲۰۶ (۱۳۹۳).

داغ‌ترین‌ها!

احسان محمدی مقانکی

ستون «داغ‌ترین‌ها» به معرفی مهم‌ترین مقاله‌های منتشر شده پیرامون حیات وحش ایران، با نگاه ویژه به گوشتخواران، می‌پردازد. در این شماره، داغ‌ترین‌های نیم‌سال دوم سال ۱۳۹۳ (برابر با آگوست تا پایان دسامبر ۲۰۱۴ میلادی) را مرور می‌کنیم:

پستنداران

• لانه‌گزینی گرگ‌ها در همدان
Ahmadi, M. et al. Spatial heterogeneity in human activities favors the persistence of wolves in agroecosystems. *PLoS ONE* ۹(۹): ۱۰۸۰۸۰ (۲۰۱۴).

• تعارض انسان با گرگ در همدان

Behdarvand, N. et al. Spatial risk model and mitigation implications for wolf-human conflict in a highly modified agroecosystem in western Iran. *Biological Conservation* ۱۵۶-۱۶۴ (۲۰۱۴).

• گرگ‌های دورگه در همدان

Asadi Aghbolaghi, M. et al. Low gene flow between Iranian grey wolves (*Canis lupus*) and dogs documented using uniparental genetic markers. *Zoology in the Middle East* ۹۵-۱۰۶ (۲۰۱۴).

• دوریختی جنسی در پلنگ‌های ایرانی

Farhadinia, M. S. et al. Patterns of sexual dimorphism in the Persian leopard (*Panthera pardus saxicolor*) and implications for sex differentiation. *Zoology in the Middle East* ۱۹۵-۲۰۷ (۲۰۱۴).

حضور در بیست و پنجمین سالگرد WLT در انگلستان

نمایندگی انجمن یوزپلنگ ایرانی، در سمپوزیومی چهار روزه به مناسبت بیست و پنجمین سالگرد تاسیس بنیاد جهانی سرزمین یا WLT (World Land Trust) شرکت کرد. این سمپوزیوم در باغ‌های گیاه‌شناسی کیو در لندن برگزار شد. هدف از برگزاری این سمپوزیوم، تسهیل تبادل دانش و تجربه بین سازمان‌های بین‌المللی و به ویژه NGO های همکار با WLT بود. WLT ۲۹ سازمان همکار در ۲۳ کشور دنیا دارد و با جذب کمک‌های مالی بین‌المللی از پروژه‌های این سازمان‌ها حمایت می‌کند. انجمن یوزپلنگ ایرانی به عنوان جدیدترین سازمان همکار و تنها نماینده از خاورمیانه در این سمپوزیوم شرکت کرد. هم‌چنین در همایش معرفی و جمع‌آوری کمک‌های مالی که مهرماه امسال در لندن و به میزبانی WLT اجرا شد، نماینده انجمن یوزپلنگ برای حفاظت از پلنگ و یوزپلنگ ایرانی دو پروژه‌ی پیشنهادی به حاضران ارائه کرد.

Interaction between Caracal and Local Communities in Central Iran

1 May 2014
Porto, Portugal

Yusuf Hassan Belgil, Bahman Shams Esfandabadi, Kaveh Hobeili, Mohammad S. Farhadinia, Mahdi Jalilpour, Vahid Amirian, Mohammad R. Hafezi, Hossein Akbari

چیت بال، یوزپلنگ فوتبالیست

حمیرا محب علی

چیت بال نام عروسکی است با شکل و شمایل یوزپلنگ که هم زمان با رویداد بزرگ جام جهانی فوتبال ۲۰۱۴ برزیل و بر اساس ایده ای خلاقانه ساخته شد. عروسکی که قرار است سفیری باشد از ایران با پیام صلح و دوستی و احترام به محیط زیست و حفاظت از گونه های جانوری و گیاهی در معرض انقراض. این عروسک کوچک از زبان یوز ایرانی می خواهد بگوید که برای بقاء لازم است توجه خود را به زمینی که در آن زندگی می کنیم بیشتر کنیم. چیت بال سفر می کند، عکس می گیرد، سفرنامه می نویسد و سفرنامه های خود را در فضای مجازی منتشر می کند.

آرش نورآقایی

ایده پرداز پروژه چیت بال

«چیت بال» نام دو عروسک است، یکی دلبر و یکی کوشکی. ما بهشان می گوئیم «چیت بال دلبر» و «چیت بال کوشکی». قرار هم نیست فعلا تعدادشان بیشتر از این باشد. حداقل تا وقتی که این دو چیت بال همدیگر را ندیده اند و تصمیم به جفت گیری نکرده اند. بعدتر شاید خانواده تشکیل دهند و تعداد چیت بال ها زیاد شود. دقیقاً مثل کوشکی و دلبر واقعی. ماموریت چیت بال ها این است که سفر کنند و به همه جا سر بکشند. این بخش ماجرا دیگر عین واقعیت نیست. چون کوشکی و دلبر واقعی نمی توانند سفر کنند و زندانی اند، چیت بال ها به جایشان سفر می کنند. از وظایف دیگر چیت بال ها، نوشتن سفرنامه است. آن ها قرار است به همه جای ایران و جهان سفر کنند و پیام محیط زیستی شان را به ساکنان دنیا برسانند. درضمن منظورشان از ساکنان دنیا، فقط آدم هانیستند، جانوران، گیاهان و حتی بی جان ها هم هستند...

مرضیه نقیبی، پدیدآورنده چیت بال ها:

خال های توپر و خط اشک را به عنوان شاخصه یک یوزپلنگ بر روی عروسک طراحی کردم. خال ها را بته جقه انتخاب کردم تا ایرانی بودن عروسک را نشان بدهم. در نهایت عروسک اولیه ساخته شد. همان که بعداً به عنوان عروسک نر پذیرفته شد و چیت بال کوشکی نام گرفت.

چرا عروسک؟

عروسک سازی در تمام دنیا پیش از آن که صنعت باشد، یک هنر است. هنری باستانی با قدمت بیش از ۳۰۰۰ سال که می تواند متعالی ترین مفاهیم و یا دغدغه های یک اجتماع را با زبان بی زبانی به انسان ها معرفی کند و یا آموزش دهد. هیچ کشوری نیست که برای انتقال مفاهیم خود از این هنر بهره ن گرفته باشد. عروسک هایی که رسالت تعالی در جامعه را بر عهده دارند، غالباً در تنگنای دغدغه های مردم برای حل مشکلات شکل می گیرند. یعنی عروسکی شکل می گیرد و نقش هایی را می پذیرد که پایه آن بر انتقال مفاهیمی ارزشی استوار است. این گزارش داستان یکی از همین عروسک ها است. گزارشی واقعی از عروسکی که تولد یک سالگی اش نزدیک است اما مسوولیت هایی بزرگ را بر دوش دارد. این عروسک یک ویژگی شاخص دارد که آن را از سایر اشکال مشابه خود متمایز می کند. ویژگی شاخص او جهانگرد بودن اوست. به عبارتی این نخستین بار است که عروسکی در کسوت یک گردشگر، رسالتی را بر عهده گرفته و قرار است آن را شهر به شهر و فرهنگ به فرهنگ و کشور به کشور انتقال دهد.

تولد چیت بال ها

عروسک گردشگر این گزارش «یوزپلنگ» است. دو یوز نر و ماده. به واقع ما با دو عروسک مواجهیم. آن ها ناشانی هستند از یوزپلنگ روی پیراهن تیم ملی برای آن که پس از پایان بازی، ماجرای ارتباط ورزش و محیط زیست تمام نشود و دیگر آن که آن ها ناشانی هستند از دو یوزپلنگ نر و ماده که تحت اسارت نگهداری می شوند. نام آن ها نیز برگرفته از نام این دو یوزپلنگ است؛ دلبر و کوشکی.

از ۱۶ فروردین ۹۳ که نخستین چیت بال ساخته شد تا ابتدای بهمن که این گزارش تنظیم می شود، حدود ۲۹۰ روز از سال ۱۳۹۳ سپری شده است. کارنامه گردشگری چیت بال ها اما نشان از آن دارد که چیت بال ها، ۲۰۲ روز از این زمان را همراه ۲۰ گردشگر در سفر بوده اند!

محسن خلوصی، مدیر سایت ویکی سفر:

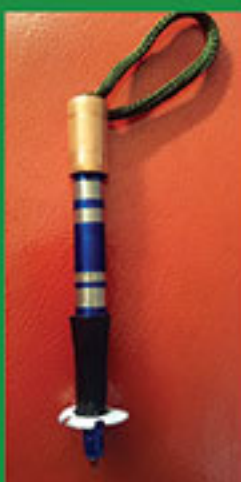
قرار شد که صفحه چیت بال را در ویکی پدیا ایجاد کنیم. برای این کار فراخوان دادیم. یک بار صفحه حذف شد و من دوباره اصرار کردم و دوباره صفحه ایجاد شد و تمامی گزارش ها و اخبار مرتبط با چیت بال را ضمیمه کردم تا اسنادمان کامل تر باشد و البته با حمایت دوستداران چیت بال ها صفحه از موقعیت حذف خارج و در نهایت به عنوان یکی از صفحه های رسمی ویکی پدیا تثبیت شد.

گردشگران چیت بالی

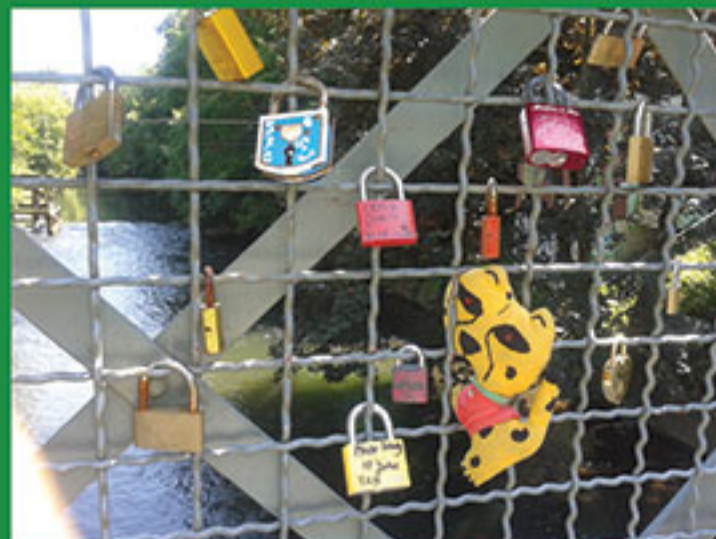
گردشگران زیادی همراه چیت بال ها سفر کرده اند. مریم قرایی، گردشگری است که تا کنون سه بار در سفرهای خارجی خود با چیت بال همراه بوده است. روسیه، ازبکستان و آخرین سفر هندوستان که به تازگی از آن بازگشته است. او معتقد است:

موزه چیت بال

از آن جایی که چیت بال ها قرار است هم چنان سفر کنند و به مرور، داشته هایشان زیاد می شود، تصمیم گرفته شد موزه چیت بال ساخته شود. این موزه ی کوچک اکنون در دفتر انجمن یوزپلنگ ایرانی شکل گرفته است و تمام وسایل چیت بال ها به مرور به آن منتقل می شود.

«چیت بال یا Cheetball ترکیبی از دو کلمه چیتا و فوتبال است. این نام برای آن است که در جامعه جهانی به راحتی شناخته شوند و در ضمن تاریخچه تولد آنها از خاطرات فراموش نشود.»

سفرهای چیت بال دلبر

دوچرخه سواری از میاندشت تا خارتوران، مسابقه تیم فوتبال هنرمندان در بافق، دوچرخه سواری تیم هلال احمر از اردبیل تا تنکابن، نشست شورای اجرایی سازمان جهانی جهانگردی در اروپا، سفر به میاندشت همراه با خبرنگاران آسوشیتد پرس، چند سفر داخلی دیگر و سفرهایی به روسیه، آلمان، ازبکستان و هندوستان از جمله برنامه های چیت بال دلبر تا کنون بوده است.

سفرهای چیت بال کوشکی

صعود قله موسقاق آتا چین، سفر به برزیل، بولیوی، پرو، آمریکا، چابهار، گنبد کاووس، شیراز و بافق نیز از جمله برنامه هایی است که چیت بال کوشکی در آن شرکت کرده است.

پرویز شجاعی پارسا، راهنمای گردشگری: امیدوارم در آینده همانطور که یوزپلنگ های زیبای سرزمین ما با حمایت ما انسان ها زاد و ولد می کنند و زیاد می شوند، عروسک های چیت بالی هم به تولید انبوه برسند و به نماد حمایت از یوزپلنگ های واقعی در دست کودکان تبدیل شوند.

"از نظر من چیت بال ها عروسک نیستند. موجوداتی با هویت و روح هستند که می توان حضورشان را حس کرد. شاید باور نکنید که در سفر این حس و حال به همسفرها هم منتقل می شود، کنجکاوی بهانه ای می شود برای گفت و گو، پرسشها از فرودگاه یا داخل هواپیما شروع و تا پایان روز اول سفر تقریباً همه همسفرها درباره چیت بال مطلع شده اند و این یک راه ارتباطی برای گفت و گو بین همسفرها و باز شدن باب آشنایی است. در مقصد هم بسیار پیش آمده که کودکان یا بزرگترها از کشور میزبان سوال کرده اند که این عروسک چیست و چرا این همه جدی از آن عکاسی می کنید؟ و خب باعث افتخارم بود که چند جمله ای در مورد چیت بال ها و هدف و پیامشان و سفرنامه هایشان توضیح بدهم.

مریم قرایی، همسفر چیت بال:

چیت بال ها تلاش می کنند ریشه های فرهنگی و ارزش های اخلاقی را در جامعه تقویت کنند تا جایی که کسی به خودش حق ندهد برای انتفاع مادی، حق حیات را از یوزپلنگ آسیایی و سایر جانوران یا گونه های گیاهی بگیرد.

نخستین سفر چیت بال با یک کودک

در میان تمامی افرادی که تا کنون چیت بال ها را با خود به سفر برده اند، محمد آرمان یوسفی نخستین کودکی بود که چیت بال دلبر را در یک سفر یک ماهه به آلمان برد.

سفر دلبر به آلمان همراه شد با جشن قهرمانی آلمان ها در جام جهانی که چیت بال دلبر در این سفر این امکان را داشت تا در جشن قهرمانی آلمان شرکت کند.

چیت بال کوهنورد

در جریان صعود کوهنوردان شیرازی به قله ۷۵۴۶ متری موسقاق آتا، نادره توانا به عنوان هماهنگ کننده تیم کوهنوردی تجهیزات ویژه کوهنوردی برای چیت بال تهیه کرد. بدین ترتیب بود که چیت بال توانست با چادر کوهنوردی، باتوم، کلنگ، هدلايت، کوله پشتی، زیرانداز و سایر وسایل لازم، عازم صعودی موفق به قله موسقاق آتا در چین شود.

یوز و یامنگوله گوش!

حسین اکبری فیض آبادی

مهدی جلالپور

محل زندگی اش از آفریقا تا آسیای میانه است و در ایران در بیشتر مناطق استپی و بیابانی، به جز نواحی شمال و جنوب غربی گزارش شده است. جثه‌ی کاراکال بزرگ‌تر از گربه‌ی اهلی است. رنگش یکنواخت زرد شنی متمایل به قرمز و دارچینی قهوه‌ای، زیر بدنش خاکستری روشن تا سفید، بدون خال است و در انتهای گوش‌های بلند و مثلثی شکلش موهای سیاه بلندی دارد. شکارچی قهار و موفق جوندگان، پرندگان، خزندگان، خرگوش و مار است. کاراکال حتی قادر است قوچ و میش، کل و بز، آهو و جبیر را شکار کند.

نامش زیباست: کاراکال. اما در ناپین به آن منگوله گوش یا اسیس پلنگ، در یزد یوزو و در مواردی به اشتباه سیاه گوش می‌گویند!

یوزوی یزدی‌ها عموماً شب گرد است، و در اوایل غروب و صبح زود فعالیت بیشتری دارد. معمولاً منزوی و تک‌زی است، ولی در فصل تولید مثلش که زمستان است، با جفت خود همراه می‌شود.

پناهگاه حیات وحش میاندشت/مهر ۱۳۹۳

پناهگاه حیات وحش دربندراور/شهریور ۱۳۹۳

منگوله گوش نام محلی دیگری است که آن هم به دلیل موهای بلند و خم‌شده‌ی انتهای گوش به کار می‌رود. در حوزه‌ی ناپین و یزد به او یوزو و اسیس پلنگ هم می‌گویند. البته در بسیاری از منابع و کتاب‌های جانورشناسی کاراکال را «لینکس ایرانی»، «لینکس آفریقا» و سیاه گوش صحرانامیده‌اند.

کاراکال گربه‌ی بسیار باهوشی است و استعداد زیادی در اهلی شدن دارد. در گذشته ایرانی‌ها، هندی‌ها و درباریان پاکستان و اعراب این جانور را مانند یوز پلنگ برای انجام انواع شکارها تربیت می‌کردند. برای آموزش فنون شکار از کاراکال‌های بسیار جوان استفاده می‌شد و گربه‌های مسن برای تربیت مناسب نبودند.

از چگونگی شکار با کاراکال روایات و شواهد زیادی بر جای نمانده است. اما از شکارچیان انگلیسی که شاهد شکار با کاراکال در هند بوده‌اند، معدود روایاتی وجود دارد. در یکی از این روایت‌ها آمده است:

«شکارچی سوار بر اسب قوی‌هیكلی راهی شکار می‌شود. بر پشت سوارکار و روی کپل اسب جایی برای نشستن کاراکال وجود دارد. چند ساعتی است که صاحبش به او طعامی نداده و حیوان بیچاره در جستجوی غذا، حاضر است جان بی‌رمقش را به خطر بیندازد و حال این شکارچی است که شکار را انتخاب می‌کند. شکار می‌تواند خرگوش، طاووس، کبوتر، پلیکان، اردک، غاز، قو یا هر جنبنده‌ی دیگری باشد. با پیدا شدن شکار، شکارچی کاراکال را از جایش بیرون می‌آورد. او را به آرامی از روی اسب پایین می‌گذارد و از این به بعد شکار به عهده‌ی خود

در سطح دنیا ۳۷ گونه‌ی مختلف از خانواده‌ی گربه‌سانان وجود دارد که از میان آن‌ها کشور ما میزبان ۱۰ گربه‌سان بزرگ و کوچک است. این میزان تنوع گربه‌ها در مقایسه با میزان جهانی آن واقعاً شگفت‌انگیز است.

از میان گربه‌سانان ایران متأسفانه ۲ گونه‌ی بزرگ جثه که همان شیر ایرانی و ببر مازندران بوده، منقرض شده‌اند و ۸ گونه‌ی دیگر شامل پلنگ، یوز پلنگ، کاراکال، گربه‌ی وحشی، گربه‌ی پالاس، گربه‌ی جنگلی، گربه‌ی شنی و سیاه گوش (لینکس) در زیستگاه‌های مختلف زندگی می‌کنند.

کاراکال به دلیل ویژگی‌ها و توانمندی‌های اکولوژیک یکی از شاهکارهای خلقت و مظاهر مهم زیبایی و شکوه صحرای ایران به شمار می‌رود.

ویژگی‌ها و پیشینه

کاراکال شکارچی تمام‌عیار و منحصربه‌فردی است و هوش و استعداد بالا، چالاکی فوق‌العاده، قدرت کمین و استتار بالا، سرعت حیرت‌آور و مهارت خاصش در شکار همواره مورد علاقه و تحسین طبیعت‌دوستان، محققان، شکارچیان، درباریان و شاهنشاهان بوده است. در فرهنگ‌ها و گویش‌های مختلف محلی ایران به نام‌های دیگری نیز خوانده می‌شود.

در نایب به منگوله گوش معروف است و یزدی ها به آن یوزو می گویند. البته در مواردی به اشتباه سیاه گوش نیز نامیده می شود!

نگران کننده است. خوشبختانه در کشور پهناور ایران کاراکال در زیستگاه های مختلفی حضور دارد و وضعیتش نسبت به گربه سانان دیگر از جمله پلنگ، یوزپلنگ، گربه ی پالاس، سیاه گوش و گربه ی شنی، به لحاظ جمعیت و تنوع زیستگاه ها بهتر است.

در سال های اخیر به علت کم شدن طعمه، تعقیب و شکار آن، تخریب زیستگاه ها به دلیل عبور جاده ها، چرای بی رویه ی دام و سگ های گله و تله گذاری مسموم روستائیان به خاطر حمله ی احتمالی به مرغ و خروس نسل این حیوان شدیداً رو به کاهش است و برای حفاظت از او و زیستگاه هایش اقدامات ویژه ی حفاظتی لازم است.

پنجه های تیزش چشم های حیوان را زخمی می کند. با این روش شکارچی به راحتی جانور درگیر را شکار می کند.»

تمام افرادی که شکار با کاراکال را دیده اند، از سرعت بالای این حیوان سخن گفته اند: «سرعت دویدن کاراکال گاهی از یوزپلنگ بیشتر است. او قادر است ۵ تا ۶ فوت در هوا بپرد و کلاغ هایی را که از زمین فاصله گرفته اند شکار کند.»

وضعیت حفاظتی و تهدید

کاراکال دشمن طبیعی خاصی ندارد. وضعیت این گونه خوشبختانه در سطح زیستگاه ها و مناطق حفاظت شده ی آفریقا مناسب است، اگر چه در خارج از مناطق حفاظت شده توسط سودجویان یا مزرعه داران شکار می شود. ولی وضعیتش در کشورهای آسیایی، از جمله ایران،

حیوان است. ماموریتش را به خوبی می داند، چرا که صاحبش قبلاً او را با چند خرگوش آزموده است. کاراکال می دود و با سرعت وصف ناپذیری تغییر مسیر می دهد. شکارش را تعقیب می کند و وقتی به نزدیکی آن می رسد، با یک حرکت آن را اسیر چنگال مرگ می کند. می داند با برنده شدن در این بازی پرهیاهو، صاحبش خوراک لذیذی بهش می دهد. پس بی صبرانه در انتظار می نشیند. پس از صید، شکارچی چشمان کاراکال را با چشم بندی چرمی می بندد تا بتواند شکار را از دهانش بگیرد. برای پاداشش نیز تکه ای گوشت او می دهد. شکار حیوانات کوچک، چون پرندگان، برایش خیلی دشوار نیست، اما زمانی که به شکار حیواناتی با جثه ی بزرگ تر از خودش می پردازد اندکی خسته می شود.»

در روایتی دیگر چنین آمده است:

«زمانی که اسب سوار به قصد حیوان بزرگ تری چون گوزن با کاراکال به شکار می رود، روش کار کمی متفاوت است. او کاراکال را با چشم بندی روی چشمانش، در جای مخصوصش پشت اسب نگه می دارد و سعی می کند هر چه بیشتر به آرامی به شکارش نزدیک شود تا او برای فرار فرصت کمتری داشته باشد. سپس در فاصله ای کوتاه از گوزن، چشم بند را برمی دارد و کاراکال گرسنه را از روی اسب پایین می گذارد و بازی مرگ شروع می شود. این گربه ی چالاک پشت شکار می پرد و از پشت گردنش را می گیرد و با

برای حفاظت از حیات وحش - از ۱۳۸۰

www.wildlife.ir

چه خبر از یوزپلنگ‌ها؟

عطیه تک تهرانی

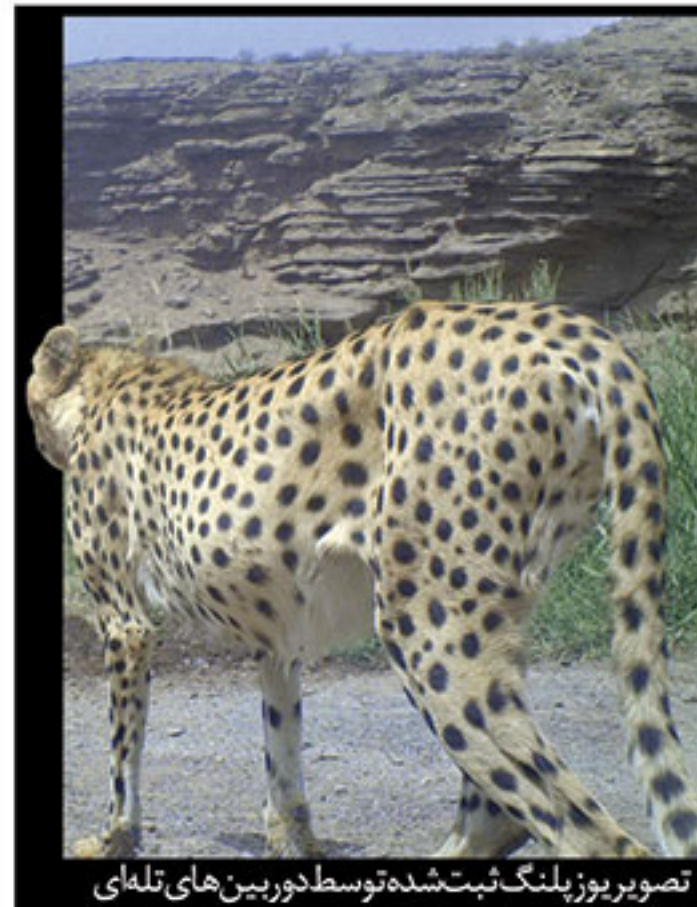

فاز نخست پایش سراسری جمعیت یوزپلنگ در ایران، زمستان سال ۱۳۹۰ آغاز گردید و تا سال ۱۳۹۲ ادامه یافت. طی این پروژه که در ۱۰ زیستگاه اصلی یوزپلنگ انجام گرفت، تعدادی کمتر از ۷۰ فرد یوزپلنگ آسیایی در ایران تخمین زده شد. از دستاوردهای این فاز، برنده شدن تصویر یوزپلنگ نر پناهگاه حیات وحش نایبندان، به نام آرش، در مسابقه‌ی برترین عکس دوربین‌های تل‌ای مجله BBC Wildlife بود که با کمک محیط بانان زحمت کش آن منطقه ثبت شده است. این عکس برنده‌ی بهترین پروژه‌ی تحقیقاتی شد و مبلغ جایزه، صرف ادامه‌ی این پروژه می‌شود.

شناسایی فرد جدید در استان یزد، ثبت شده توسط دوربین‌های تله‌ای

در پایان فاز نخست، پس از پایان دوربین‌گذاری در هر منطقه، تعدادی دوربین به منظور رصد کلی گونه‌های هدف و افراد شناسایی شده باقی ماند. در اواخر آبان‌ماه اداره‌ی حفاظت محیط زیست اردکان تصاویری از همین دوربین‌ها منتشر کرد که در آن‌ها سه یوز نر دیده می‌شد. ابتدا فرض می‌شد که این سه یوز، همان سه برادر معروف اند که در فاز نخست شناسایی و دارای شناسنامه شده بودند؛ اما با بررسی دقیق خال‌ها و مقایسه‌ی آن‌ها با

تصویر یوزپلنگ ثبت شده توسط دوربین‌های تله‌ای

شناسنامه‌های موجود، مشخص شد یکی از آن‌ها تازه‌حال در هیچ منطقه‌ای مقابل دوربین‌های تله‌ای قرار نگرفته و بنابراین فرد جدیدی به جمعیت یوزپلنگان ایران اضافه گردید. هم‌زمان با انتقال دوربین‌ها از میاندشت به پناهگاه حیات وحش نایبندان، خبر ناگوار کشته شدن دو ماده یوز در جاده‌ی سمنان - مشهد جامعه‌ی محیط زیست کشور را اندوهگین و نگران کرد.

این حادثه‌ها در تاریخ ۲۶ و ۲۹ دی‌ماه اتفاق افتاد. در طی آن ابتدا یوز مادر با خودرو برخورد کرد و سه روز پس از آن یکی از توله‌هایش که ماده نیز بود، به سرنوشت مادرش دچار شد. کشته شدن هر از چندگاه حیات وحش کشور در جاده‌ها و نزدیک‌تر شدن گونه‌های در معرض خطر به گرداب انقراض، اقدامات فوری می‌طلبید. با پیشنهاد انجمن یوزپلنگ ایرانی و با حضور سازمان حفاظت محیط زیست، وزارت راه و شهرسازی، پلیس راهنمایی و رانندگی و

تشکیل جلسه‌ی کارگروه کنترل اثرات سوء جاده‌ها در سازمان حفاظت محیط زیست

تشکیل‌های فعال در این حوزه کارگروهی در این زمینه شکل گرفت و تا کنون جلساتی جهت همفکری و چاره‌جویی برای این معضل تشکیل شده است. فاز دوم پایش یوزپلنگ‌ها تا سال آینده ادامه خواهد داشت و سعی بر این است که از نتایج به دست آمده به بهترین نحو در امر حفاظت استفاده شود.

توله یوز ماده‌ی تلف شده در جاده سمنان - مشهد / استان سمنان

لازم است این مطالعات طی چندین سال باروش یکسان انجام گیرند تا بتوان تغییرات جمعیتی و زیستگاهی را بررسی و تحلیل کرد و صحیح‌ترین اقدامات حفاظتی را انجام داد. به همین دلیل فاز دوم پایش سراسری جمعیت یوزپلنگ در ایران کلید خورد. پناهگاه حیات وحش میاندشت که در استان خراسان شمالی قرار گرفته است، به عنوان نخستین زیستگاه، میزبان دوربین‌های تله‌ای شد. این دوره دوربین‌گذاری مردادماه آغاز شد و تا آبان ماه ۹۳ ادامه پیدا کرد. شناسایی ۵ فرد یوزپلنگ، نتیجه‌ی این تلاش در میاندشت بود. انجمن یوزپلنگ ایرانی قبل از این منطقه از یک ماده یوز به همراه سه توله‌اش تصویربرداری کرده بود و در این دوره از مطالعات توله‌ها مجدداً مقابل دوربین‌ها رخ نمایی کردند.

عکس‌ها از : انجمن یوزپلنگ ایرانی / سازمان حفاظت از محیط زیست / پروژه‌ی حفاظت از یوزپلنگ آسیایی / برنامه عمران ملل متحد

مردمانی که برخلاف
شهرنشینان و علاقه
مندان محیط زیست
ایران و جهان که
رسانه های محیط
زیستی را دنبال می
کنند، اغلب هیچ گاه از
نتایج طرح های
پژوهشی اجرا شده در
منطقه ی زندگی خود
باخبر نمی شوند.

رویکردی نو در اجرای پروژه های پژوهشی

صفورازواران حسینی

اجرای طرح و پروژه های پژوهشی از آغاز فعالیت های انجمن یوزپلنگ ایرانی از بخش های جدانشدنی آن بوده است. طی این سال ها، پایان نامه ها و پروژه های پژوهشی متعددی اجرا شده اند که گاه پیشرو و گاه ادامه دهنده ی روند مطالعه درباره ی گوشتخواران ایران بوده اند. انجمن جهان بینی و چشم انداز خود را کمک به حفاظت پایدار گوشتخواران ایران می داند. لازمه ی پیمودن این مسیر پژوهش است، اما اگر تاکیدمان بر پایداری حفاظت باشد این کار به تنهایی کافی نیست. حلقه ی گم شده ی این روند، مشارکت مردم محلی است. مردمانی که برخلاف شهرنشینان و علاقه مندان محیط زیست ایران و جهان که رسانه های محیط زیستی را دنبال می کنند، اغلب هیچ گاه از نتایج طرح های پژوهشی اجرا شده در منطقه ی زندگی خود باخبر نمی شوند. علاوه بر این معمولاً طرح های پژوهشی را چنان تخصصی می دانند که جایی برای همکاری و مشارکت افراد غیر متخصص دیده نمی شود. آیا در انجام طرح های پژوهشی می توان رویکردی متفاوت در پیش گرفت؟ به تازگی در انجمن یوزپلنگ ایرانی به دنبال پاسخ این سوال هستیم. انجمن در نظر دارد در کنار اجرای فاز دوم پروژه ی پایش جمعیت یوزپلنگ آسیایی، فرصت هایی برای مشارکت مردم و گروه های علاقه مند محلی بیابد.

برای آغاز کار، پناهگاه حیات وحش دره ی انجیر و نی باز در استان یزد انتخاب شده است. در فاز ۱ این پروژه که سال ۱۳۹۱ پایان یافت، مشخص شد که تمامی افراد یوز شناسایی شده در استان یزد از این منطقه عبور کرده اند. این مسئله اهمیت این محدوده را در بقای یوزپلنگ آسیایی نشان می دهد. پروژه ی «بستر سازی مشارکت مردم محلی حاشیه ی پناهگاه حیات وحش دره ی انجیر و نی باز در پایش جمعیت یوزپلنگ آسیایی» از آذر ماه ۱۳۹۳ آغاز شده و دست کم به مدت یک سال ادامه خواهد داشت. در این پروژه سه فاز کاری پیش بینی شده است.

فاز اول شناسایی و مطالعه ی وضعیت موجود خواهد بود که بر اساس آن فرصت های مشارکت تمامی دست اندرکاران در پایش جمعیت یوزپلنگ آسیایی در ایران شناسایی خواهد شد. با شناسایی این فرصت ها خواهیم توانست در فاز دوم

عکس های ثبت شده توسط دوربین تله ای
منطقه حفاظت شده دره انجیر

انجمن در نظر دارد در کنار اجرای فاز
دوم پروژه ی پایش جمعیت یوزپلنگ
آسیایی، فرصت هایی برای مشارکت
مردم و گروه های علاقه مند محلی بیابد.

روند پایش جمعیت را با مشارکت تمامی دست
اندرکاران دوباره طراحی کنیم و پس از آن در
فاز سوم سراغ اجرای روند طراحی شده برویم.
انجمن امیدوار است با پیمودن این روند،
رویکردی نو را تجربه کند و قدمی استوارتر در
مسیر حفاظت پایدار یوزپلنگ آسیایی بردارد.

کمپین پرواز برای نجات فریدونکنار

علی رضا خسروی

صدها تور هوایی در پناهگاه حیات وحش فریدونکنار که به طور قانونی تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست است، این منطقه را به محل کشتار پرندگان مهاجر تبدیل کرده است.

در این دام های هوایی که با حمایت افراد سودجوی منطقه برقرار شده، عقاب طلایی، جغد تالابی، جغد انبار، سنقرها، اگرتهای، حواصیلها، بوتیمارها، سار و پرندهای کوچک و انواع بسیاری از پرندهای که بسیاری از پرندهای حفاظت شده و حمایت شده به دام صیادان می افتند و در نهایت از بازار فریدونکنار، کارگاههای تاکسیدرمی یا مراکز نگهداری سودجویان سردر می آورند. در این روش هیچ گونه انتخابی در گزینش گونه های صید شده وجود ندارد و پرندگان صید شده از همان اول صید به شدت آسیب می بینند.

با توجه به این که ایران عضو کنوانسیون گونه های مهاجر یا CMS است، این اقدام مغایر با تعهدات کشورمان در این کنوانسیون دانست. این در حالی است که حضور پرندگان مهاجر در تالاب فریدونکنار، از دلایل اصلی بین المللی شدن این تالاب و ثبت آن در کنوانسیون رامسر است. علیرضا هاشمی، سخنگوی کمپین پرواز «ائتلافی برای جلوگیری از نسل کشی پرندگان در منطقه فریدونکنار»، در این باره می گوید: «بحث این کمپین در حال حاضر بهره برداری و صید سنتی نیست، اما سودجویان منطقه با روش های صید غیرقانونی (از جمله دام های هوایی) با پوشش صید سنتی می خواهند به عمل غیرانسانی خود وجه قانونی بدهند».

این کارشناس ارشد محیط زیست می گوید: استفاده از دام های هوایی در دو سه دهه اخیر و صرفاً در استان مازندران و تالاب فریدونکنار به شدت باب شده و همواره طی سالیان دور و پیش از انقلاب اسلامی با آن به طور جدی برخورد می شده است.

وی با انتقاد از دست اندرکاران و مسوولان منطقه که چشم خود را بر این فاجعه و قانون شکنی آشکار بسته اند، می گوید: در اطراف جاده های اصلی منطقه فریدونکنار تورهای هوایی به وضوح قابل مشاهده است که این نقض آشکار قوانین است و جای شگفتی دارد که چرا مسوولان منطقه با آن برخورد و مبارزه نمی کنند. چنین اقدامی برای صید با روشی از پایه غیر قانونی خود مصداق قانون شکنی و طبق قانون مستحق مجازات است.

هاشمی می گوید، سودجویان با تهدید و ارعاب نمی گذارند کسی به دام هانزدیک شود. حتی در سالهای گذشته با نصب پلاکاردی، تهدید کرده اند که نزدیکی به دامگاه ها موجب برخورد فیزیکی خواهد شد! آیا این رفتار امنیت جامعه را زیر سؤال نمیبرد.

سخنگوی کمپین پرواز برای مقابله با نسل کشی پرندگان در منطقه فریدونکنار هشدار داد که سهل انگاری مسوولان کشور، زمینه تسری این اقدام غیر قانونی به سایر نقاط از جمله منطقه گلستان، گیلان و مناطق جنوبی کشور را در پی داشته است و این ناهنجار اجتماعی باعث می شود دیگر نقاط تالابی کشور را در بر گیرد.

وی خاطرنشان می کند که در چند نشست کمپین پرواز با مسوولان سازمان حفاظت محیط زیست و اداره کل محیط زیست مازندران همه مسئولین بر لزوم برخورد عاجل تاکید داشتند اما متأسفانه معضل دام های هوایی کماکان در فریدونکنار وجود دارد. جلسات برگزار شده در

نظارت و بازرسی سازمان حفاظت محیط زیست هم نتوانست استان را در برخورد با متخلفین مجاب نماید.

صحبت هایی از اعلام صید به عنوان معیشت مردم محلی نیز به گوش میرسد که به نظر می رسد تنها بهانه های برای شانه خالی کردن از بار مسئولیت برخورد با متخلفین است چرا که این صید نه تنها معیشت نیست که تنها خودخواهی و سودجویی افرادی است که سالیانه مبالغ باورنکردنی بر درآمدهای چندگانه خود می افزایند و دامنه این درآمد به حدی است که حواشی ناخوشایندی را ایجاد می کند. زنده فروشی و قاچاق پرندگان کمیاب تنها یکی از ده ها تخلفی است که در زیر سایه سیاه این کشتار در جریان است. لازم به ذکر است قوانین صید و شکار سازمان حفاظت محیط زیست استفاده از دام های هوایی را از پایه روشی غیرقانونی می داند و صراحتاً برپایی دام هوایی را نقض قوانین

عکس ها از: محمد علی اله قلی و احمد بحری

کمپین پرواز متشکل از ۵۰ گروه دوستدار محیط زیست است که موسسین آن، گروه پرنده شناسی و پرنده نگری طرلان، انجمن دیده بان حقوق حیوانات، انجمن یوزپلنگ ایرانی و انجمن کانون محیط بانان است و با هدف جلوگیری از نسل کشی پرندگان در منطقه فریدونکنار ایجاد شده است.

را به عنوان خواسته اصلی این کمپین در سال ۱۳۹۳ مطرح می کنند و می گوید کمپین پرواز خواسته ای بیشتر از اجرای قانون ندارد.

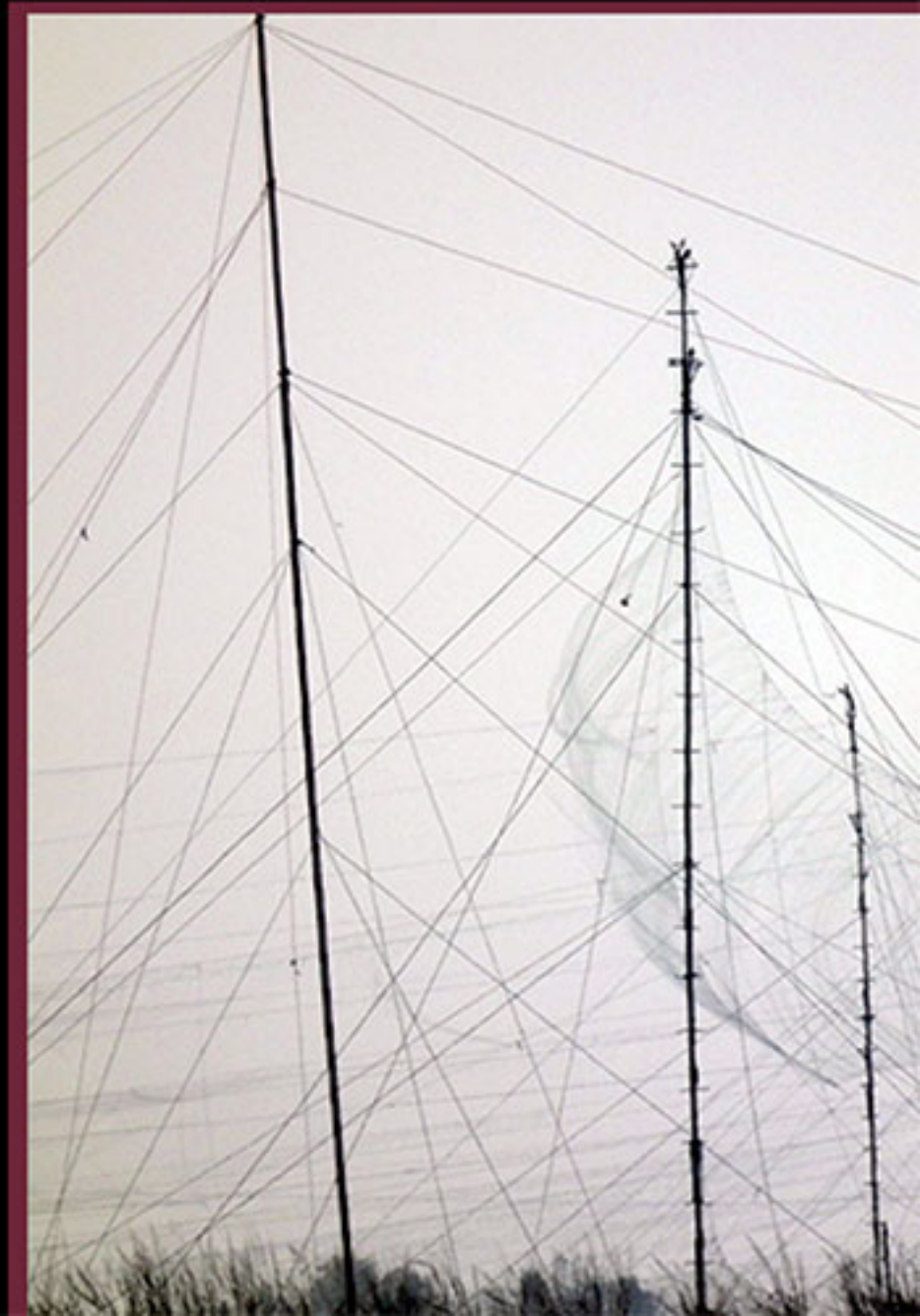
این کشتار نه تنها پرنده های خودمان بلکه پرندگان متعلق به کشورهای دیگر را نیز نابود می کند.

او می گوید، بسیاری کشورها با برنامه های پرهزینه از این پرندگان محافظت می کنند اما نقطه یی مثل فریدونکنار تمام زحمات دنیا را بر باد می دهد و ما با این کار یک برچسب خودخواهی به تمام کشور می زنیم و آبروی ملی ما برای خودخواهی گروهی محدود، بر باد می رود.

کمپین پرواز متشکل از ۵۰ گروه دوستدار محیط زیست است که موسسین آن، گروه پرنده شناسی و پرنده نگری طرلان، انجمن دیده بان حقوق حیوانات، انجمن یوزپلنگ ایرانی و انجمن کانون محیط بانان است و با هدف جلوگیری از نسل کشی پرندگان در منطقه فریدونکنار ایجاد شده است.

هاشمی سخنگوی کمپین پرواز می گوید هر چند این گروه ها، NGOها و تشکل های مردم نهاد در کمپین، دیدگاه های متفاوتی دارند اما همه ما در یک موضوع اشتراک نظر داریم و آن اجرایی شدن قوانین شکار و صید در فریدونکنار است. وی همچنین جمع آوری تورهای هوایی

محدودیت های شکار و صید ذکر کرده است. این مدرس پرنده نگری یادآور می شود که ایران کریدور پرواز پرنده های مهاجر از سیبری و عرض های شمالی کره زمین است که تا آفریقا ادامه می یابد.

یحیی ۲ کلید خورد!

ریحانه روحی

انجمن یوزپلنگ ایرانی در راستای برنامه‌های حمایتی خود از محیط‌بانان، به ابتکار دو تن از اعضای هنرمند خود، جایزه‌ی سالانه‌ای برای تقدیر از محیط‌بانان زحمتکش سازمان حفاظت محیط زیست پایه‌گذاری کرده‌است.

این جایزه به یاد مرحوم یحیی شاهکومحلی، «جایزه‌ی یحیی» نام گرفته‌است. مجتبی رمزی و پریدخت مشکزاد دو هنرمندی هستند که جایزه‌ی یحیی را پایه‌گذاری کرده‌اند.

مجتبی رمزی در رابطه با شکل‌گیری این ایده گفت: «حدود یک سال پیش به این موضوع فکر می‌کردیم که چه کاری می‌توانیم انجام بدهیم که ادامه‌دار و تاثیرگذار باشد. هم‌سرم (پریدخت مشکزاد) پیشنهاد داد که کاری در خصوص محیط‌بانان انجام دهیم و به ایده‌ی اهدای جایزه رسیدیم تا هر سال بتوانیم از زحمت این عزیزان قدردانی کنیم.»

این هنرمند مجسمه‌ساز افزود: «ما از فروش کارهای هنری‌مان برای این جایزه استفاده می‌کنیم و در واقع روندی را در پیش گرفته‌ایم که اگر دوستان تمایل داشته باشند، می‌توانند به کمکمان بیایند.»

هدف از این جایزه، تجلیل از محیط‌بانانی است که تلاش‌های چشم‌گیری در زمینه‌ی حفاظت از عرصه‌های تنوع زیستی در حوزه‌های محل

خدمت خود داشته‌اند. در سال نخست پنج نفر از محیط‌بانانی که در سال ۱۳۹۲ در درگیری با شکارچیان غیرمجاز دچار صدمه‌های جدی جسمی شده بودند، برگزیده شدند و طی مراسمی با حضور مدیران و معاونان سازمان حفاظت محیط زیست جوایز خود را دریافت

رکاب‌زنی با موضوع جاده‌ها

پرویز شجاعی پارسا

چندی قبل با خبر شدم در یکی از زیستگاه‌های یوزپلنگ ایرانی، در محدوده‌ی پارک ملی توران در بیارجمند استان سمنان، دو یوزپلنگ به فاصله‌ی یک هفته بر اثر تصادف با اتومبیل تلف شدند و متأسفانه هر دوی آن‌ها ماده بودند.

با وجود حضور اکیپ‌های سازمان محیط زیست در منطقه، به نظر می‌آید باید راهکارهای دیگری به کار ببندیم تا این گونه اتفاق‌ها نه تنها برای یوزپلنگ‌ها، بلکه برای هیچ گونه‌ی دیگری از حیات وحش تکرار نشود. به همین منظور و به دعوت دوستان خوبمان در انجمن یوزپلنگ ایرانی و هم‌چنین سازمان محیط زیست، تصمیم گرفتیم همراه گروهی از دوستداران محیط زیست با دوچرخه مسیری را از منطقه‌ی لواسانات تا منطقه‌ی حفاظت‌شده‌ی ورجین رکاب‌بزنیم و با مردمی که به دعوت ما به منطقه آمده بودند دیدار و گفتگو کنیم و آن‌ها را

کردند. اما در دومین سال برگزاری جایزه‌ی یحیی، گزینش محیط‌بانان با رویکرد جدیدی صورت خواهد گرفت. بهمن‌ماه امسال جلسه‌های تصمیم‌گیری و هم‌اندیشی برای انتخاب شاخص‌های گزینش محیط‌بانان و چگونگی برگزاری همایش شروع شد. اولین جلسه با حضور بانیان جایزه و جمعی از چهره‌های فعال محیط زیست و حیات وحش کشور برگزار شد و به این ترتیب دومین دوره‌ی جایزه‌ی یحیی کلید خورد. لازم به ذکر است که از محیط‌بانان برگزیده در دومین همایش جایزه‌ی یحیی در بهار ۹۴ تقدیر خواهند شد. اطلاع‌رسانی بیشتر از طریق رسانه‌های عمومی و سایت انجمن یوزپلنگ ایرانی صورت می‌گیرد. دبیرخانه امسال نیز مانند سال گذشته در انجمن یوزپلنگ ایرانی مستقر خواهد بود.

کنند. در ساعاتی که این صحنه‌های زیبارا تماشا می‌کردیم، با اتومبیل‌های عبوری و بازدیدکنندگان در رابطه با مشکلات حیات وحش و لزوم حفاظت از آن به گفتگو نشستیم و مخاطرات حضور جاده و ماشین را در این مناطق به ایشان گوشزد کردیم. لازم به ذکر است که این برنامه‌ی نمادین با پوشش خبری و تصویری برنامه‌ی تلویزیونی اصل ۵۰ شبکه‌ی اول سیما همراه بود.

به دقت بیشتر در رانندگی و هوشیاری در جاده‌های مجاور مناطق حفاظت‌شده و پارک‌های ملی دعوت کنیم. وقتی به ورجین رسیدیم، با صحنه‌ای باورنکردنی مواجه شدیم. حدود ۲۰۰ راس قوچ و میش خود را به کنار جاده رسانده بودند و در چند متری ما مشغول چرا بودند. به دلیل سرمای هوا و نبود غذای کافی، محیط بانان منطقه‌ی حفاظت‌شده‌ی ورجین برای حیات وحش علوفه ریزی کرده بودند و این باعث شده بود که این حیوانات تا این حد خطر

گزارش برنامه‌ی «آب برای یوزها»

نویدقلی خانی

شتر بر سر آبشخور پیش از حصارکشی

اجرای حصارکشی جدید

اجتماع شترها بر سر آبشخور پیش از
حصارکشی

حضور آهوان بر سر آبشخور پس از
حصارکشی

آبرسانی به حیات وحش و تلاش برای آبرسانی به آبشخورها در مناطق بیابانی و خشک از جمله فعالیت‌های روزانه و دشوار محیط‌بانان در نقاط مختلف ایران است. این موضوع در زیستگاه‌های یوز نیز اهمیت بسیاری دارد. در جریان پروژه‌های پایش در پناهگاه حیات وحش میاندشت متوجه شدیم که محیط‌بانان با مشکلی جالب توجه مواجه شده‌اند.

آب آبشخورهای منطقه خیلی زود خالی می‌شد و بررسی عکس‌های دوربین‌های تله‌ای نشان می‌داد که شترهای رها شده بخش قابل توجهی از آن را مصرف می‌کنند. گروه به فکر چاره افتاد، تا این که با طرحی ساده و علمی راه‌حل آن را پیدا کردند. پس از فراخوانی روی وبسایت انجمن، کار با کمک‌های مالی افراد علاقه‌مند به حیات وحش شروع شد.

براساس این طرح که با مشورت با شتر بانان و مطالعات علمی صورت گرفته، با بودجه‌ای بالغ بر بیست میلیون ریال، اطراف شش آبشخور در پناهگاه حیات وحش میاندشت با حصار فلزی محدود شد تا شترها نتوانند از زیر آن عبور کنند. این آبشخورها در مرکزیت منطقه قرار دارند و توسط محیط‌بانان به صورت دستی آبرسانی می‌شوند. ارتفاع حصار طوری تنظیم شد که دیگر حیوانات منطقه به راحتی بتوانند به آبشخور دسترسی داشته باشند و هنگام عبور آسیبی نبینند. عکس‌های ثبت شده در پاییز امسال شاهد آن است که آبشخورهای محدود شده، دیگر مورد استفاده‌ی شترها قرار نمی‌گیرد و همه‌ی سهم آب آن‌ها به حیات وحش منطقه تعلق می‌گیرد. لازم به ذکر است که برای شترها نیز آبشخورهای دیگری وجود دارد که به صورت دستی آبرسانی می‌شود و آن‌ها مشکلی بابت تأمین آب خود نخواهند داشت. فقط گزینه‌هایشان کمتر شده است. انجمن لازم می‌داند از حامیان مالی و معنوی این پروژه تشکر و قدردانی نماید. امید است با ادامه‌ی این روند، حمایت از تنوع زیستی از شعاری زیبا به اقدام‌های علمی و سریع حفاظتی تبدیل شود.

عکس‌ها از: دوربین تله‌ای

انجمن یوز پلنگ ایرانی، سازمان حفاظت محیط
زیست، پروژه حفاظت از یوز پلنگ آسیایی، برنامه
عمران ملل متحد

آرش مودی

نایبندان، آفریقای کوچک

عکس‌ها از: دوربین تله ای (انجمن یوزپلنگ ایرانی، سازمان حفاظت محیط زیست، پروژه حفاظت از یوزپلنگ آسیایی، برنامه عمران ملل متحد)

وجود چشمه های آب شیرین در مناطق کوهستانی و حتی دشت‌ها باعث حیاتی عظیم از گونه های جانوری و گیاهی شده که آن را تبدیل به زیستگاه یکی از نادرترین گربه های جهان یعنی یوزپلنگ آسیایی کرده است.

امروزه از هشت گربه سان باقی مانده در طبیعت ایران، پنج گونه آن در پناهگاه حیات وحش نایبندان زندگی می کنند.

در ارتفاعات صخره ای کوه نایبند بزرگترین گربه سان ایران یعنی پلنگ ایرانی بر قلمرو خود حکومت می کند و کل و بز و قوچ و میش محبوب ترین رژیم غذایی آن را تشکیل می دهند. این گربه سان بزرگ و مغرور زندگی مرموزی در این زیستگاه دارد و کمتر خود را در معرض دید انسان قرار می دهد.

اما دامنه کوه و تپه ماهور های نایبندان یکی از آخرین زیستگاه های یوزپلنگ آسیایی را تشکیل می دهد که امروزه فقط در ایران زمین زندگی می کند. این دومین گربه سان بزرگ ایران که به شدت در معرض خطر انقراض است برای بقای خود از محبوب ترین طعمه هایش یعنی قوچ و میش و کل و بز و جبیر ها تغذیه می کند. در تصاویر به دست آمده از دوربین های تله ای در ایران به نظر می آید که یوز های آسیایی در شب ها بیشتر از پسر عموهای آفریقایی خود فعالیت می کنند.

کاراکال و گربه وحشی دیگر شکارچی های شب فعال در دامنه های کوهستانی نایبند هستند که از پرندگان و جوندگان تغذیه می کنند.

در حاشیه غربی دشت لوت سرزمینی پهناور قرار گرفته که در دامنه بلندترین کوه آن یکی از زیبا ترین روستاهای ایران زمین بنا شده است. روستای نایبند با فرم پلکانی و خانه های کاهگلی و نخلستانی که همراه با مرکبات آن را در حصار خود گرفته است زیبایی شگفت انگیزی به وجود آورده که نتیجه وجود چشمه های آب شیرینی جاری در دامنه کوهی به همین نام است. این روستا که ماسوله کویر هم نامیده میشود به قدری شگفت انگیز است که سون هیدن جهانگرد و پژوهشگر سوئدی در سال ۱۲۸۴ در دیدار از این روستا، اینچنین روایت کرده است:

در نایبند دست بشر با کمک طبیعت در وسط این سرزمین خشک سامان ناپذیر، بهشتی به وجود آورده است. حتی یک دیدار سرپایی از نایبند، انسان را به مسافرت در تمام ایران تحریک می کند.

اما زیبایی و شگفتی نایبندان به روستای آن ختم نمیشود. وجود دق های وسیع، رمل های ماسه ای عظیم، تپه ماهورها و شنزارها در کنار پوشش متنوع گیاهان بیابانی از جمله تاغ به آن جلوه زیبایی داده است و این تنوع در اکوسیستم منطقه باعث شده انسان ها تنها ساکنان این سرزمین کویری نباشند.

در حاشیه کوه نایبندان، زندگی عظیمی در جریان است که آن را به یکی از بزرگترین و غنی ترین زیستگاه های حیات وحش ایران تبدیل کرده است. تنوع زیستی در این سرزمین وسیع به حدی است که به جرات می توان آن را آفریقای کوچک نامید.

پناهگاه حیات وحش نایبندان با وسعتی نزدیک به یک و نیم میلیون هکتار در شهرستان طبس خراسان جنوبی، بزرگترین منطقه تحت مدیریت سازمان محیط زیست است که از سال ۱۳۷۴ به مدت ۵ سال منطقه شکار ممنوع معرفی شد و در سال ۱۳۸۰ به پناهگاه حیات وحش ارتقاء پیدا کرد. بخش عمده این پناهگاه از دشت ها، شوره زارها و تپه ماهور هایی تشکیل شده که حاشیه کوه نایبند با ارتفاع ۳۰۵۰ متر را فرا گرفته است.

کرکس، سنقر سفید، لیل، عقاب تالابی، بالابان، بحری، غراب، شاه بوف و جغد کوچک نام برد. در کنار پرندگان شکاری پرندگان شاخص دیگری از جمله هوبره، زاغ بور، خروس کولی و گونه های متنوع دیگری زندگی کنند.

مناطق بیابانی زیستگاه مهمی برای بعضی از گونه های خزندگان است و نایبندان گونه های شاخصی از جمله آگامای سر وزغی دم سیاه، آگامای سر وزغی خاکستری، آگامای استپی، بز مچه بیابانی خاکستری، ارمیاس کوهستانی، شترمار شیرازی، مار پلنگی، مار خالدار، تیرمار، مار جعفری، مار شاخدار و لاکپشت مهمیزدار را در خود جای داده است که روز فعال هستند.

گسترده گی پناهگاه حیات وحش نایبندان و تعارض اندک جوامع انسانی و دام با این منطقه، آن را به یکی از بکرترین و ارزشمندترین زیستگاه ها برای گونه های بیابانی ایران تبدیل کرده است. گرچه وسعت این پناهگاه و شرایط گرما و شب فعال بودن اکثر گونه های کویری آن باعث شده که این تنوع زیستی کمتر به چشم بیاید، اما از اهمیت و نقش مهم آن نکاسته است.

امروزه خشکسالی و ورود معادن زغال سنگ و ساخت جاده ها خطری جدی برای این آفریقای کوچک به شمار می آید که تاثیر منفی آن کم کم خودنمایی می کند و اگر فکری به حال آن نشود به زودی شاهد نابودی یکی از بزرگترین و غنی ترین زیستگاه های ایران زمین خواهیم بود که امیدواریم این چنین نشود.

طاقة فرسای نایبندان باعث شده است که حیات وحش در شب های خنک بیابان، نقش پررنگتری به خود بگیرد و در طول روز کمتر خودنمایی کند. اما در گرمای روز هم می توان نشانه های حیات را دید و در این میان خانواده گاوسانان نقش پررنگی را بازی می کنند. کل و بز ها بر روی صخره های بلند و قوچ میش هادر تپه ماهور ها از جمعیت قابل توجهی در این زیستگاه برخوردار هستند و اصلی ترین طعمه یوز پلنگ و پلنگ را تشکیل داده اند. اما جیبر در دشت ها و حاشیه کوه نایبندان نفس های آخر خود را برای بقا می کشد و جمعیتش به شدت روبه کاهش نهاده است.

از هشت گربه سان باقی مانده در طبیعت ایران، پنج گونه آن در پناهگاه حیات وحش نایبندان زندگی می کنند.

شاید سرنوشت گور ایرانی که ۳۰ سال پیش در این پناهگاه منقرض شده در انتظار جیبر نیز باشد. اما از دیگر پستانداران این پناهگاه که عموما شب فعال هستند میتوان از خرگوش شرقی، تشی، خارپشت ایرانی، جرد ایرانی، دوپای کوچک، پامسواکی و خفاش نعل اسبی نام برد. شاخص ترین پرندگان شکاری که در این پناهگاه زندگی می کنند می توان از عقاب دوبرادر، سارگپه پابلند، عقاب شاهی، عقاب طلایی، دال سیاه، سارگپه معمولی،

کمی دورتر از کوهستان در دشت و رمل های ماسه ای نایبند، گربه شنی ماهرترین شکارچی مناطق ماسه ای در کمین شکار خود نشسته است. این حیوان کوچکترین گربه دنیا و یکی از زیباترین آنها با گوش های بزرگ و موهای بلند و دست و پای کوتاه است که زیستگاه های اندکی در ایران دارند. اما گربه سانان تنها شکارچی های این پناهگاه نیستند زیرا از شش سگ سان ایران، چهار گونه آن در نایبندان زندگی می کنند که شاخص ترین آن ها شاه روباه یا همان روباه افغان است. یکی از نادرترین گونه های ایران و البته کوچکترین و زیباترین روباه که در تپه ماهور های نایبندان زندگی می کند و شب ها به دنبال شکار جوندگان و حشرات فعالیت می کند. جمعیت این روباه بازیگوش به دلیل داشتن دم زیبا و پوست گرانبهارو به کاهش نهاده و نایبندان یکی از مهمترین زیستگاه های این گونه نادر شده است. کمی آن طرف تر در دشت ها و شنزار های نایبند، روباه شنی با آن جثه کوچک و گوش های بزرگش رقیبی جدی برای گربه شنی محسوب میشود و جوندگان کوچک و حشرات را شکار می کند. روباه معمولی و شغال ها نیز سراسر این پناهگاه مشغول گشت زنی هستند و بیشتر خود را نسبت به دیگر گوشتخواران این منطقه نمایان می کنند. در این میان گوشتخواری دیگر نایبندان را برای زندگی خود مناسب دیده است. گفتار که عموما لاشه خوار است با آرواره های قدرتمند خود گونه مهمی در کنار سگ سانان و گربه سانان منطقه بخصوص یوز پلنگ محسوب می شود. این حیوان که نقش رفتگر طبیعت را بازی می کند نیز شب را برای فعالیت های خود انتخاب کرده و از لاشه حیوانات شکار شده و استخوان ها و حتی از نوزادان دیگر حیوانات تغذیه می کند. گرمای زیاد و

مروری بر عناوین خبرهای انجمن

- آغاز فاز دوم پروژه سراسری پایش یوزپلنگ
- تقدیر از انجمن یوزپلنگ ایرانی در جایزه دوسالانه دکتر قهاری
- ادامه برگزاری سمینارهای حیات وحش
- تجلیل از محیط بانان پناهگاه حیات وحش عباس آبادنایین
- راه اندازی سیستم جدید عضویت و صدور اولین سری کارت های اعضا
- زنده گیری موفق پلنگ ایرانی در تندوره
- برگزاری کارگاه های آموزشی توانمندسازی ویژه اعضا
- حضور در کارگاه هم اندیشی با محیط بانان زیستگاه یوزپلنگ
- درخشش مستند «در جستجوی پلنگ ایرانی» در فستیوال مونیخ
- برگزاری سفر ویژه خبرنگاران به میلندشت
- قصه گویی یوزپلنگی برای کودکان کار
- ادامه برگزاری سفرهای آموزشی حیات وحش
- بهسازی چشمه آب در پارک ملی سالوک
- حضور اعضای فعال انجمن در برنامه های تلویزیونی باهدف آموزش عمومی
- برگزاری موفق روز یوز در بیش از ۳۰ شهر ایران
- برای کسب اطلاع از جزئیات هر کدام از عناوین به وب سایت انجمن مراجعه نمایید

www.wildlife.ir

عروسی یوزپلنگی

همیشه انجام کارهای متفاوت باعث جلب توجه می شود. ایجاد تغییر در روند عادی امور زندگی می تواند دلایل فردی یا اجتماعی گسترده ای داشته باشد. در حالت فردی انگیزه ای این تغییر غالباً دیده شدن فرد است و در امور اجتماعی، رساندن پیام و انجام رسالتی اجتماعی و عمومی. به بیانی دیگر، این امر گاه به عنوان ابزاری در اختیار افراد خلاق و فعالان اجتماعی قرار می گیرد تا توجه عموم مردم را به امری جلب و از این طریق، پرسش ایجاد کنند. وقتی پرسش ها ایجاد شد، آماده اند تا با پاسخ هایی ظریف ذهن های تشنه را از هدف والای خود آگاه سازند و پیام و هدفشان را نشان بدهند.

فعالان و علاقه مندان محیط زیست که سرشار از نوآوری و خلاقیت هستند نیز از این ابزار مهم پیام رسانی غافل نیستند.

هم زمان با ۹ شهریورماه ۱۳۹۳ و روز ملی حفاظت از یوزپلنگ ایرانی یک زوج فعال در حوزه ی گردشگری و محیط زیست دست به ابتکار جالبی زدند و مراسم ازدواج خود را در این روز و با شعار حمایت و حفاظت از یوزپلنگ ایرانی برگزار کردند. این زوج با بهره گیری از تصاویر و پیکسل هایی با نقش یوز در - مراسم خود تلاش نمودند که این بار نیز به سبک متفاوتی پیام آور حفاظت از این گونه ی با ارزش و در معرض خطر باشند.

روزیوز،

پیوند زوج طبیعت دوست شیرازی

وحش ایران و عضویت در انجمن یوزپلنگ ایرانی موجب شد تا ایشان روز ازدواجشان را ۹ شهریورماه هم زمان با روز ملی یوزپلنگ ایرانی انتخاب نمایند. تصاویر درج شده از یوز بر روی کیک، پلاک ماشین، ماست و عسل و رنگینک (نوعی دسر سنتی شیراز که از آن در مراسم ازدواج نیز استفاده می شود) از جمله حرکت های نمادین این مراسم به یادماندنی بوده است.

انجمن یوزپلنگ ایرانی ضمن بهترین آرزوها برای این زوج دوست داشتنی، به آن ها به خاطر داشتن این ذهن خلاق و موقعیت شناس تبریک می گوید و موفقیت های آتی آن ها را از درگاه احدیت خواهان است.

عکس ها از: نادره توانا و سولماز پروین

حمایت ایران خودرو از یوزپلنگ ایرانی

خاورمیانه به بقای یوزپلنگ در کشور کمک کند و از انقراض این گونه‌ی نادر جلوگیری کند. هم‌چنین در این دیدار هومن جوکار، مدیر پروژه‌ی بین‌المللی حفاظت از یوزپلنگ آسیایی، عنوان کرد: «در دنیا، دولت‌ها به تنهایی از عهده‌ی حفاظت از حیات وحش برنمی‌آیند. فلسفه‌ی تشکیل NGOهایی از جمله انجمن یوزپلنگ ایرانی، حفاظت از حیات وحش کشور است.» جوکار خاطرنشان کرد: «به‌رغم مشکلات عدیده و مصائبی که بر حیات وحش حاکم است، یوزپلنگ در ایران دوام آورده و سازمان ملل نیز وارد این پروژه شده، لذا همه باید دست به دست هم بدهیم تا از انقراض این گونه جلوگیری شود.» مدیر پروژه‌ی بین‌المللی حفاظت از یوزپلنگ آسیایی با تقدیر از حمایت بزرگ‌ترین خودروساز کشور گفت: «مردم ایران عاطفی و حامی حیات وحش هستند و ایران خودرو با حمایت از یوزپلنگ ایرانی، با مردم ایران همراه خواهد شد.» لازم به ذکر است در سال ۱۳۸۸ معاونت تندر گروه صنعتی ایران خودرو و انجمن یوزپلنگ ایرانی تفاهم‌نامه‌ای جهت حمایت از یوزپلنگ ایرانی امضا کردند. طی شش سال گذشته ایران خودرو و برخی شرکت‌های تابع مانند آپکو، ایسیکو و ایساکو، در این راستا همکاری‌های متعددی با انجمن یوزپلنگ ایرانی داشته‌اند. از جمله‌ی این همکاری‌ها می‌توان به

بزرگ‌ترین خودروساز ایران آمادگی خود را برای حمایت همه‌جانبه از یوزپلنگ ایرانی اعلام کرد. این تصمیم در نشست مشترک مدیرعامل انجمن یوزپلنگ ایرانی، مدیر پروژه‌ی بین‌المللی حفاظت از یوزپلنگ آسیایی و مدیر ارتباطات و امور بین‌الملل ایران خودرو اعلام شد. در این نشست علی‌مصریان، مدیر ارتباطات و امور بین‌الملل ایران خودرو، عنوان کرد: «ایران خودرو وظیفه‌ی خود می‌داند که از محیط زیست و حیات وحش ایران و انجمن یوزپلنگ ایرانی حمایت کند.» مرتضی اسلامی دهکردی، مدیرعامل انجمن یوزپلنگ ایرانی، ضمن اشاره به تلاش‌های انجام شده برای آشنایی مردم با یوزپلنگ ایرانی در سطوح مختلف گفت: «کنون دیگر همه‌ی ایرانیان یوزپلنگ ایرانی را می‌شناسند و در حال حاضر فعالیت‌های حفاظتی با استقبال و همکاری ساکنان محلی و روستاییان مواجه می‌شود.» مدیرعامل انجمن یوزپلنگ ایرانی ادامه داد: «هنوز به سختی می‌توان در مورد تغییرات جمعیت یوزپلنگ ایرانی نظر قطعی داد، اما به نظر می‌رسد شیب تغییرات جمعیت یوز در کشور رو به پایین است. متأسفانه امسال نیز دو یوزپلنگ ماده بر اثر تصادف جاده‌ای کشته شدند. لذا با حمایت همه‌ی نهادها هر چه سریع‌تر باید قلمرو و جاده‌های محل تردد این حیوان ایمن‌سازی شود.» او ابراز خوش‌بینی کرد که دور جدید همکاری بزرگ‌ترین خودروساز

حمایت از محیط‌بانان، کمک به برگزاری جشنواره‌ها و همایش‌ها، چاپ پوستر و دیگر اقلام آموزشی اشاره کرد. در پایان این نشست به خاطر شش سال همکاری و مشارکت در حفاظت از یوزپلنگ ایرانی، از تعدادی از مدیران و کارکنان ایران خودرو تقدیر به عمل آمد.

پروژه‌ی پایش یوزپلنگ،

برگزیده‌ی IUCN

در واپسین روزهای سال ۲۰۱۴ میلادی، وب‌سایت گروه گربه‌سانان اتحادیه‌ی جهانی حفاظت از طبیعت و منابع طبیعی، IUCN (International Union Conservation Nature and Natural resources)، چکیده‌ای از گزارش فاز اول برنامه‌ی پایش یوزپلنگ در ایران را به عنوان پروژه‌ی ماه گروه تخصصی گربه‌سانان منتشر کرد.

اتحادیه‌ی جهانی حفاظت از طبیعت و منابع طبیعی مهم‌ترین و بزرگ‌ترین شبکه‌ی بین‌المللی حفاظت از محیط زیست و تنوع زیستی در جهان است. این اتحادیه متشکل است از ۸۳ کشور، ۱۱۰ آژانس دولتی، بیش از ۸۰۰ تشکل غیردولتی و ده‌هزار دانشمند و کارشناس از ۱۸۱ کشور که به صورت مشارکت جهانی فعالیت می‌کنند. مأموریت اصلی اتحادیه‌ی بین‌المللی حفاظت از طبیعت تحت تأثیر قرار دادن، تشویق و ترغیب جوامع دنیا است. تا علاوه بر حفظ تنوع زیستی، روند استفاده از منابع طبیعی را بر اساس معیارهای اکولوژیک متعادل کند.

هم‌چنین گروه ویژه‌ی گربه‌سانان (Cat Specialist Group) متشکل از ۲۰۱ متخصص و دانشمند در زمینه‌ی تحقیقات و حفاظت از گربه‌سانان در ۵۷ کشور جهان از جمله ایران است و هر ماه در وب‌سایت خود مقاله‌ی بهترین پروژه‌های مربوط به گربه‌سانان در جهان را با عنوان «پروژه‌ی ماه» منتشر می‌کند. پروژه‌ی آخرین ماه سال گذشته میلادی مربوط به خلاصه‌ای از گزارش فاز اول پروژه‌ی پایش یوزپلنگ در ایران بود که شرح مفصل آن، در مقاله‌ای در همین شماره‌ی یوزنامه آورده شده است.

Welcome to the Web Portal
of the IUCN/SSC Cat Specialist Group

Status of Asiatic Cheetah in Iran: A country Scale Assessment

Project of the Month

بازدید از پارک ملی تندوره

گزارشی از سفرهای آموزشی
حیات وحش انجمن یوز پلنگ ایرانی

رویا قناعت با جگیرانی

چهارشنبه دهم دی ماه ۱۳۹۳ ساعت ۵:۴۵ بامداد، سفر ما به پارک ملی تندوره با هدف آشنایی با گونه‌های شاخص جانوری منطقه، در کنار یکی از بهترین کارشناسان عرصه‌ی محیط زیست، جناب آقای دکتر فرهادی‌نیا، آغاز می‌شود. در میدان شهرداری قوچان اعضای مشهودی انجمن به همسفران تهرانی ملحق می‌شوند. صبحانه رامیه‌مان یکی دیگر از اعضای انجمن از قوچان هستیم. پس از خرید مایحتاج به سمت پارک ملی تندوره حرکت می‌کنیم. اولین توقف در نزدیکی پاسگاه تیوان و برای بازدید اطراف پاسگاه و دوربین کشی است. حدود ساعت ۱۲ ظهر به تفرجگاه چلمیر می‌رسیم. بعد از عبور از گیت نخست پارک ملی تندوره، اولین گونه‌ها شامل کل و بز، پایکا و سارگپه متوقفمان می‌کنند. همه دوربین به دست از ماشین پیاده می‌شویم و از دیدن حیوانات

رها در دامان طبیعت لذت می‌بریم. به سمت محل اقامتمان در چلمیر می‌رویم و پس از استقرار و صرف ناهار، لباس استتار می‌پوشیم و اولین گشت خود را آغاز می‌کنیم. اولین چشمه رجب‌نام دارد. آنجا آقای فرهادی‌نیا از تجربیات تله‌گذاری و سختی و شیرینی‌هایی که در طول پروژه متحمل شده بودند می‌گویند. سپس به دو گروه تقسیم می‌شویم. گروهی مسیر را توی پارک ادامه می‌دهند و گروه دیگر در کنار آقای اسفندیاری می‌مانند تا پرواز هلی‌شات را برای تصویربرداری هوایی از منطقه تست کنند.

من با گروه اول همراه هستم. به سمت بندک که منطقه‌ی بسیار زیبایی است رهسپار می‌شویم. بین راه چندین راس کل و بز و هم‌چنین یک شاخ کل ۶ ساله را که توسط پلنگ شکار شده بود، مشاهده می‌کنیم. از کوه بالا می‌رویم و دوربین کشی می‌کنیم با چشمانی تیزتر و هوشیارتر، شاید گونه‌های دیگری را به چشم ببینیم. با تاریک شدن هوا به مهمانسرا برمی‌گردیم و پس از اندکی استراحت، همه در یکی از سوئیت‌ها جمع می‌شویم و آقای دکتر با پخش فیلم و عکس، روند فعالیت و تجربه‌ی هایشان را برایمان بازگو می‌کنند. صبح روز دوم پس از صرف صبحانه با همراهی قربان پیش قدم، از محیط بانان با سابقه و باتجربه‌ی تندوره، بار دیگر وارد منطقه می‌شویم و در همان ابتدا دسته‌ای قوچ و میش به استقبالمان می‌آیند. مقداری از مسیر را با ماشین می‌رویم و بعد از آن برای مشاهده برنا و بردیا (دو پلنگی که گردن‌بند ماهواره‌ای دارند) به کمک آنتن ردیاب پیاده ادامه می‌دهیم. در بین راه به اسب‌های آزاد منطقه برمی‌خوریم. هم‌چنین به یکی از مکان‌هایی می‌رسیم که در آن تیم دکتر فرهادی‌نیا موفق به زنده‌گیری پلنگ شده بودند و مشتاقانه خاطرات آن شب به یادماندنی را مرور می‌کنیم. سپس به ارتفاعات می‌رویم و بین راه دسته‌های کل و بز، قوچ و میش را با دوربین دوچشمی می‌بینیم. ولی اشتیاق همه برای دیدار با پلنگ و صف‌ناشدنی است. در طول مسیر، در چند نقطه سرگین و ردپاهای پلنگ را که مربوط به هفته‌های گذشته است، می‌بینیم. پس از کوه‌پیمایی سبک و طی مسافتی دو ساعته، به محل علامت‌گذاری بسیار تازه‌ی پلنگ می‌رسیم. هیجان گروه بالا می‌رود. نشانه‌ای به این تازگی از وجود پلنگ در این نزدیکی خبر می‌دهد. دکتر فرهادی‌نیا با صدای خیلی آهسته وضعیت موجود را توضیح می‌دهند و احتمال می‌دهند که در پیچ بعدی شانس دیدن پلنگ را داشته باشیم و از گروه می‌خواهند که همه با هم حرکت کنیم. ناگهان محیط بان و یکی از اعضای گروه اشاره می‌کنند که سریع تریباید و لحظاتی بعد جذاب‌ترین و

مهیج‌ترین صحنه‌ی سفر اتفاق می‌افتد. پلنگ نر جوانی که روی صخره‌ی روبه‌رو، در فاصله‌ی حدود ۵۰ متری به سمت ما حرکت می‌کرد اکنون تغییر مسیر می‌دهد و ازمان دور می‌شود. آنقدر هیجان‌زده هستیم که نمی‌دانیم چه کار کنیم. سرپرست گروه ازمان می‌خواهد چند دقیقه همان‌جا بنشینیم تا کمی آرامش پیدا کنیم. هنگامی که برای دیدن پلنگ می‌دویدیم، بعضی وسیله‌هایمان جایی افتاده‌اند. به جستجوی آن‌ها می‌رویم. به گشت در منطقه ادامه می‌دهیم و به دو گروه تقسیم می‌شویم. این بار گروه دیگری برای بازدید از بندک رهسپار می‌شوند. امشب غذای محلی داریم به نام یخنی که غذایی در گزی است. روز آخر باز به تماشای دسته‌های کل و بز می‌رویم و تعداد بسیار زیادی پایکا می‌بینیم و از پرواز پرندگان شکاری بر فراز صخره‌های تندوره لذت می‌بریم.

دکتر فرهادی‌نیا در حال ردپایی پلنگ‌های ماهواره‌ای تندوره (عکس از: محمدعلی رضوانی)

عکس از: محمدعلی رضوانی

- TWO PERSIAN LEOPARDS FITTED WITH SATELLITE COLLARS
- MORPHOMETRIC PATTERNS OF SEXUAL DIMORPHISM IN PERSIAN LEOPARD
- HUMAN DIMENSIONS OF LEOPARD CONSERVATION IN THE IRANIAN CAUCASUS
- NEW CONFIRMED LEOPARD RECORD FOR TALESH
- "LORA" EUTHANIZED AFTER FAILURE OF ATTEMPTS FOR RECOVERY
- LEOPARD CUBS FOUND IN NORTHEASTERN IRAN

مشارکت جوامع محلی در پروژه‌ی درفک

عکس‌ها: از مهدی سلیمانی، سیمابریگر و سارا باقری.

برگزاری نشست برای ارائه‌ی دستاوردها و تجربه‌های پروژه‌ی «ظرفیت‌سازی جامعه‌ی محلی برای حفاظت از پلنگ در ناحیه قفقاز، منطقه‌ی شکار ممنوع درفک- دیلمان»

هجدهمین نشست حیات وحش انجمن به ارائه‌ی دستاوردها و تجربه‌های پروژه‌ی «ظرفیت‌سازی جامعه‌ی محلی برای حفاظت از پلنگ در ناحیه قفقاز، منطقه‌ی شکار ممنوع درفک- دیلمان» اختصاص داده شد. این پروژه بهمن‌ماه ۱۳۹۰ آغاز و خردادماه ۱۳۹۳ به اتمام رسید.

این پروژه در ابتدا به منظور آموزش و آگاه‌سازی جوامع محلی برای حفاظت از پلنگ شکل گرفت. اما نتایج پیمایش‌های اولیه نشان می‌داد در روستاهای هدف پروژه، مسئله‌ی حمله‌ی پلنگ به دام کاملاً پررنگ و جدی است. به همین دلیل تصمیم بر این شد که رویکرد و روش‌شناسی پروژه تغییر داده شود. به این ترتیب برای حل مسئله‌ی تعارض، از رویکرد و روش‌شناسی مشارکتی استفاده شد و مسئله‌ی مورد بررسی پروژه، از حفاظت پلنگ به مسئله‌ی خسارت گاو تغییر یافت. مأموریت تیم پروژه در واقع تسهیلگری یک فرایند مشارکتی بوده است؛ فرایند مشارکتی ارتقای ظرفیت جامعه‌ی محلی برای مدیریت تعارض با پلنگ.

شکل‌گیری گفتگوها و برنامه‌ریزی جمعی برای کاهش مسئله‌ی خسارت گاو، آشنا شدن مردم با دیدگاه‌های یک‌دیگر درباره‌ی مسئله‌ی تعارض با پلنگ، شکل‌گیری تعامل مردم با ارگان‌های دولتی برای کاهش مشکل خسارت گاو و درگیر شدن پتانسیل‌های محلی برای رفع این مشکل از جمله فرصت‌هایی است که در بستر اجرای این پروژه شکل گرفته است.

سیما ببرگیر، سارا باقری و مهدی سلیمانی اعضای تیم پروژه‌ی درفک بودند که در این سمینار نیز مانند خود پروژه، با نوآوری‌هایی در اجرا، نتیجه‌ی فعالیت خود و روند پروژه را ارائه دادند.

تدوین
CATWOE

توسط اهالی،
تعریف فعالیت‌ها
زمان‌بندی برای
اجرای هر یک از
آنها

خبرنامه درفک

انتشار سه شماره خبرنامه درفک؛ اولین ابزار برای به اشتراک گذاشتن گزارش‌ها و اتفاق‌های پروژه در بین بازیگران و به ویژه اهالی روستا

نقشه اجتماعی به عنوان یک ورودی برای شناخت روستا در جمع‌های مختلف اهالی قرار می‌گرفت. هر جمع نکاتی را به آن اضافه می‌نمود و تحلیل آن را کامل‌تر می‌کرد.

برگزاری جلسه با اداره‌های محیط زیست، جهاد کشاورزی و بیمه، فعالیت‌هایی بودند که برای رسیدن به تغییر مورد نظر تعریف شدند و روی نمودار زمانی قرار گرفتند.

توضیح فرصت‌ها و سرنخ‌هایی که در طی این پروژه شکل گرفته‌اند و که می‌توانند در آینده پیگیری و اجرا شوند.

معرفی فیلم

مستند حیات در رگهای سرد

مستندی که با موضوع خزندگان ایلام به معرفی گونه های شاخص خزندگان این استان بخصوص افعی دم عنکبوتی می پردازد. این فیلم حاصل سه سال تلاش در جغرافیای استان ایلام است که در فصول مختلف سال تهیه شده است. شاخص ترین صحنه فیلم، صحنه شکار افعی دم عنکبوتی است که برای اولین بار تصویربرداری شده است.

برگزیده:

- جشنواره سینما حقیقت ۹۳
- جشنواره مراکز صدا و سیما ۹۲
- جشنواره بین المللی رشد ۹۳
- جشنواره فیلم کوتاه تهران ۹۳
- جایزه سینمایی سازمان حفاظت محیط زیست ۹۳
- بهترین پژوهش جشن خانه سینما ۹۳
- حضور در بخش مسابقه جشنواره حفاظت از حیات وحش نیویورک ۲۰۱۵

می شوند شرایط زندگی آنها نیز با پسرعموهای وحشی شان متفاوت است. به عنوان مثال آن ها نقشی در انتخاب محل زندگی، تغذیه، شکار و تولید مثل ندارند به همین دلیل موضوع های این قسمت با بخش سگ سانان وحشی تفاوت دارد. در این بخش اطلاعاتی درباره خاستگاه و پیشینه تاریخی، کارایی و چگونگی پرورش و نگهداری هر یک از سگ های بومی ایران ارائه شده است.

بخش آخر کتاب به معرفی کفتار راه راه اختصاص دارد. کفتارها متعلق به خانواده سگ سانان نیستند و خود در خانواده مجزایی طبقه بندی می شوند اما به دلیل برخی شباهت های ظاهری این پستاندار با اعضای خانواده سگ سانان در این کتاب گنجانده شده است.

عکس های این کتاب با تلاش گروهی از عکاسان حیات وحش ایرانی در مناطق مختلف ایران تهیه شده است. در این کتاب علاوه بر اطلاعات علمی برای هر گونه، بخشی نیز به نقش آن جانور در تاریخ، فرهنگ و هنر ایران اختصاص داده شده است. این کتاب دارای واژه نامه و همچنین نمایه موضوعی است که به جستجوی آسان تر مطالب مربوط به هریک از گونه ها کمک می کند.

کتاب سگ سانان و کفتارها در ۲۸۰ صفحه و تمام رنگی به قیمت ۳۶۰۰۰ تومان در کلیه فروشگاه های کتاب در مراکز کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان برای فروش در اختیار علاقه مندان قرار دارد.

معرفی کتاب

سگ سانان و کفتارها

کتاب "سگ سانان و کفتارها" دومین سری از مجموعه کتاب های "پستانداران ایران"، نوشته علی گلشن است که در سال ۱۳۹۳ از سوی انتشارات "کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان" به چاپ رسید. بخش نخست این کتاب ابتدا با معرفی گرگ خاکستری که بزرگترین عضو خانواده سگ سانان به شمار می رود آغاز می شود.

پس از آن با دیگر اعضای این خانواده از جمله شغال و انواع روباه هایی که در ایران زندگی می کنند آشنا می شویم. بخش دوم کتاب به معرفی سگ سانان اهلی ایران اختصاص دارد. از آنجایی که این سگ ها توسط انسان ها نگهداری

عکس های دوربین های تله ای انجمن در اینستاگرام

امروزه با گسترش ابزارهای اطلاع رسانی و در دسترس بودن تکنولوژی برای همه در هر مکانی و هم چنین تعدد فضاهای کاربری، دیگر تنها یک خبرنامه یا سایت اطلاع رسانی برای ارتباط موثر و همیشگی کافی نخواهد بود.

از این رو انجمن یوز پلنگ ایرانی نیز تلاش می کند ارتباط خود را با اعضا و همین طور علاقه مندان به حیات وحش در فضاهای مختلف حفظ نماید. پس از استقبال کم نظیر علاقه مندان حیات وحش از صفحه ی فیس بوک انجمن، حال صفحه ی اینستاگرام نیز طرفداران بسیاری پیدا کرده است.

محتوای این صفحه جدیدترین عکس های دوربین های تله ای انجمن در مناطق حفاظت شده ی ایران است و به صورت روزانه در معرض تماشای کاربران قرار خواهد گرفت. آدرس صفحه ی اینستاگرام انجمن یوز پلنگ ایرانی:

<http://instagram.com/iranian.cheetah> ما را Follow کنید.

موسسه فرهنگ و توسعه

کفشدوزک Ladybird پایداری ایرانیان و فعالیتی به نام کفشدوزک

"معیشت جایگزین" روش یا روش های جدید گذران زندگی است که به دلیل جلوگیری از تخریب منابع طبیعی یا جلوگیری از مهاجرت روستاییانی که به دلیل تخریب کامل منابع طبیعی و از بین رفتن روش های معاش، قصد ترک محل زندگی خود را دارند، ایجاد می شود. در اکثر مناطق روستایی به دلیل بهره برداری زیاد از منابع طبیعی توسط جامعه محلی یا اشکالات مدیریتی، محیط زیست یا بطور کامل تخریب شده یا در معرض خطر تخریب می باشد.

یکی از روش های ایجاد معیشت جایگزین به وسیله جامعه محلی، افزایش تولید و عرضه به بازار محصولاتی است که برای استفاده خود آن را تولید می کرده است، مانند مواد غذایی و خوراکی های محلی، صنایع دستی کاربردی و تزئینی.

ایجاد معیشت جایگزین به عنوان یک رویکرد برای حفظ محیط زیست با حمایت پروژه های بین المللی، ملی و گاهی توسط خود جامعه محلی انجام شده و محصولات که اغلب طبیعی، سالم، سنتی و دست ساز هستند تهیه می شوند اما به دلایلی دسترسی این محصولات به بازار با مشکلاتی رو به رو است. اولین دلیل توانایی و دانش جامعه محلی به معیشت های پیشین و عدم آشنایی با نحوه عرضه و فروش اینگونه محصولات است.

دلایل دیگر آن مشکلات بسته بندی، قیمت گذاری مناسب، هزینه تمام شده مقرون به صرفه، مجوزهای لازم، هزینه های حمل و نقل و ... است. موسسه فرهنگ و توسعه پایداری ایرانیان بعنوان نهادی مستقل با ۱۵ سال تجربه فعالیت در زمینه های توانمند سازی و ظرفیت سازی جوامع محلی در همکاری با پروژه های بین المللی نظیر حبله رود، منارید و ترسیب کربن زاگرس، تالاب و ... با هدف دسترسی تولیدکنندگان جوامع محلی تحت حمایت این پروژه ها به بازار، اقدام به راه اندازی فروشگاههای به نام "کفشدوزک" از آذر ماه ۱۳۹۲ نموده است.

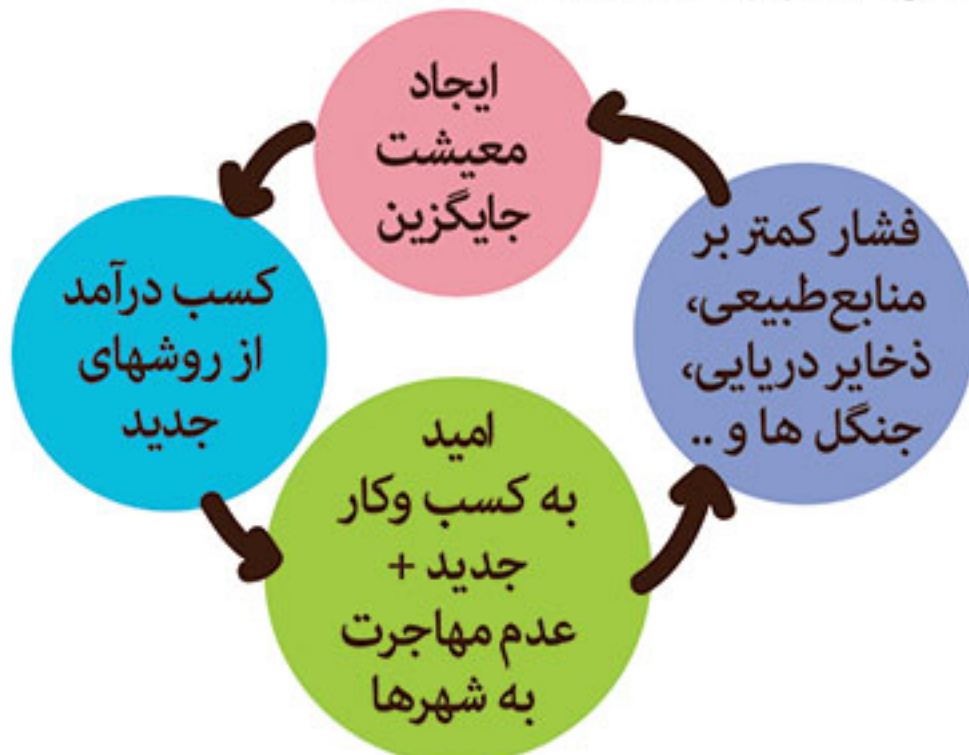
این موسسه علاوه بر ایجاد دسترسی به بازار برای تشکل ها و گروه های روستایی و عشایری با استفاده از تجارب خود اقدام به طراحی کسب و کار با مشارکت جامعه محلی می نماید که در این نوع نوشتن طرح با در نظر گرفتن تمام عوامل دخیل در

طرح کسب و کار مشارکتی تولید و عرضه، تلاش دارد ریسک های احتمالی اجرا پایین آمده و تضمین بیشتری در دسترسی به بازار وجود داشته باشد.

مواد غذایی طبیعی که در روستاها فرآوری و تولید می شوند سالم و طبیعی **حفظ محیط زیست** بوده و حافظان محیط زیست هستند، چرا که در تولید آنها از سموم و کودهای شیمیایی استفاده نمی شود. همچنین با عدم استفاده از مواد افزودنی و **سلامت غذایی** نگهدارنده در خدمت سلامت مصرف کنندگان آنها هستند.

در کنار آن چرخه ایجاد اشتغال پایداری روستایی که یکی از مولفه های

توسعه روستایی ست، توسط عرضه و فروش **توسعه روستایی** این محصولات حفظ می شود و به این دلیل است که کفشدوزک برای رسیدن به اهداف حفظ محیط زیست، سلامت غذایی و توسعه روستایی تلاش می نماید، چرا که این مباحث رابطه ای جدانشدنی دارند. با اینکه ایجاد معیشت جایگزین تنها راه حل حفظ منابع طبیعی نیست، اما کسب درآمد از طریق آن توسط جامعه محلی می تواند نقش به سزایی در حفظ منابع طبیعی و محیط زیست داشته باشد.

تو مگو
همه به جنگند و
ز صلح من چه آید
تو یکی نه ای،
هزاری
تو چراغ خود بر افروز
مولانا

www.ladybird7.com

به ما پیوندید
www.wildlife.ir

«سامان گلریز» عضو انجمن یوزپلنگ ایرانی

دنا

قله ای زیر پای شما

- نسل جدید سیستم هشدار دهنده هوشمند با قابلیت ها و امکانات ویژه
- صندلی جدید ۶ حرکتی برقی راننده (در چهار محور افقی، عمودی، زاویه نشیمن گاه و پشتی صندلی)
- صندلی جدید ۶ حرکتی برقی سرنشین جلو (در سه محور افقی، زاویه نشیمن گاه و پشتی صندلی)
- دکمه های کنترل روی فرمان (کنترل سیستم صوتی و پاسخگویی به تلفن همراه و ...)
- سیستم حرفه ای رادیو و تلویزیون دیجیتال
- امکان پخش فرمتهای مختلف صوتی و تصویری
- دارای بلندگوهای قوی و تویتر
- سیستم رهیاب
- تهویه اتوماتیک
- پاور ویندو با سامانه ایمنی برگشت خودکار
- آینه های جانبی برقی راهنمادار و تاشونده اتوماتیک
- کامپیوتر سفری جلو آمپر

مرکز تماس ایران خودرو
۰۹۶۴۴۰

www.ikco.ir

راه تو را می خواند ...

آخرین اخبار ایران خودرو را در: www.ikcopress.ir بخوانید